

SRDCE JE ŽIVOT

ČASOPIS NADÁCIE DETSKÉHO KARDIOCENTRA

GENERÁLNY
PARTNER
DETSKÉHO
KARDIOCENTRA

Oslávili sme 30. výročie založenia DKC

2/2022

OCENENIE ZA ROZVOJ DETSKEJ KARDIOLÓGIE A SVETOVÉ PRVENSTVO

**Spustili sme
športový projekt pre deti**

**Príbeh sociálnej terapeutky Majky:
Môj život s kardiocentrom
je prepojený od narodenia**

Kompletná starostlivosť od narodenia po prechod do dospelosti

Podpora v nemocnici, ambulantnej starostlivosti
aj v domácom prostredí

Editoriál

Slnkom zaliata obloha, šťastné prázdninujúce deti, my sa tešíme z pohybu konečne bez rúšok a vychutnávame si čas plný pozitívnej energie. Máme radosť aj z nášho ďalšieho vydania časopisu, ktorý tvoríme pre vás, milí čitatelia. Aby vás bavil, informoval a prinášal novinky z diania v Detskom kardiocentre.

V prvom tohtoročnom čísle nášho časopisu sme venovali priestor prevažne histórii Detského kardiocentra. V aktuálnom vydaní vám prinášame zaujímavé poznatky o tom, kam sa DKC od minulosti posunulo, aký obrovský kus práce sa podarilo urobiť. Že dnes máme špičkovú nemocnicu s najnovšími technológiami a odborníkmi na svetovej úrovni.

Stojí za to prečítať si pútavý rozhovor s prof. Mašúrom aj o tom, v čom malo DKC prvenstvo na svete a aké významné ocenenie dostal od pani prezidentky! Alebo o pacientke Majke, ktorá je prepojená s kardiocentrom už od narodenia a ako dospelá pomáha detičkám ako sociálna terapeutka. Za posledné obdobie sme aj oslavovali. A bolo čo oslavovať! Najprv to bol slávnostný večer pri príležitosti 30. výročia založenia DKC, neskôr to bola oslava Medzinárodného dňa detí, ktorú sme poňali športovo aj spevácky. Aj z týchto skvelých osláv vám prinášame zaujímavosti a témy, za realizáciou ktorých stojí Nadácia Detského kardiocentra.

Prajeme vám príjemné čítanie.

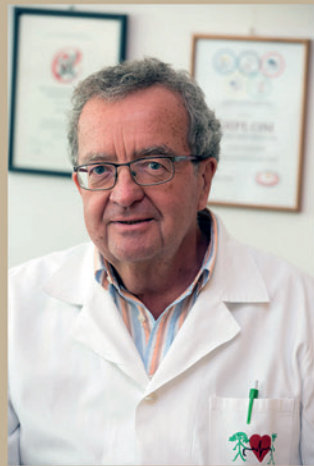
Mgr. Art. Jana Kadlečíková
Šéfredaktorka

Obsah

Prof. Mašura – história DKC a svetové prvenstvo	4-6
Jubilejný memoriál prof. Ireny Jakubcovej	7
Slávnostné podujatie - oslava 30. výročia založenia DKC	8-9
Príbeh sociálnej terapeutky Márie Bokorovej	10-11
Americká spolupráca aj priateľstvo - Gil Wernovsky	12-13
Srdcové arytmie: Z chorého dieťaťa zdravé	14-15
Čo sa nadácii podarilo za posledný štvrtrok	16-18
Výlet s pacientmi na Ranč na striebornom jazere	19
Celostný pohľad na dieťa v intenzívnej starostlivosti	20-22
Návšteva rakúskej veľvyslankyne v DKC	23
Človek na vedúcu pozíciu musí ísť vyzretý	24-25
Pokroky detí v edukačnom projekte „Žijem naplno“	26-27
Nielen biznis, ale aj pomoc druhým	28-29
Janka Lieskovská: Každou návštevou kardiocentra sa učíte	30-31
Medzinárodný deň detí – šport aj koncert pre pacientov	32-34
„Cez umenie k detskému srdcu“ - renomovaní umelci a ich diela	36-37

História Detského kardiocentra a svetové prvenstvo

Prof. MUDr. Jozef Mašura, CSc. je jedným zo zakladateľov Detského kardiocentra a bol jeho prvým primárom. V roku 1996 implantoval ako prvý na svete Amplatzov oklúzor v liečbe defektu predsieňového septa, čím získalo Slovensko v tejto technike svetové prvenstvo. V roku 2003 profesor Mašura založil Klinikú detskej kardiológie LFUK, ktorá zohráva významnú úlohu v edukácii študentov a lekárov v detskej kardiológii. Prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová mu udelila štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy za mimoriadne zásluhy o sociálny rozvoj SR, najmä v oblasti zdravotníctva. Pán profesor si zaspomínal na vznik a vývoj Detského kardiocentra spred 30 rokov až dodnes.

I. Detská klinika na Úprkovej ulici

I. Detská klinika lekárskej fakulty Univerzity Komenského (LFUK) bola tradične zameraná na detskú kardiológiu. Už ako študent medicíny som mal možnosť vykonávať vedeckú pomocnú silu na I. Detskej klinike DFN na Úprkovej. Pomáhal som pri spiroergometrických vyšetreniach a vyhodnocovaní výsledkov.

Ako čerstvého absolventa medicíny ma v roku 1974 na miesto asistenta prijal prednosta kliniky prof. MUDr. J. Birčák, CSc. Na začiatku som bol zaradený na novorodenecké oddelenie. Pracoval som pod dohľadom terajšej prof. MUDr. M. Benedekovej, CSc. a MUDr. G. Gvozdjakovej. Pod ich vedením som sa oboznámil s kritickými vrodenými chybami srdca, ako aj Raskhindovou metódou predsieňovej septostómie balónikom, ktorú vykonával prof. MUDr. J. Siman, CSc. Neskôr som prešiel na oddelenie veľkých detí k MUDr. M. Maliarikovej a začal som sa oboznamovať s katetrizačnými vyšetreniami. Tu som mal česť pracovať aj pod vedením pani prof. MUDr. I. Jakubcovej, CSc. V tom čase intervenčné vyšetrenia u väčších detí vykonávali chirurgovia doc. MUDr. J. Paškan CSc. a prof. MUDr. V. Fischer, CSc. Novorodencov, dojčatá a batoliat katetrizoval prof. MUDr. J. Siman, CSc.

Kardiológovia zaznamenávali na prístrojoch Elema-Siemens tlakové krivky a na základe saturácií a tlakov vyhodnocovali hemodynamické parametre. Prof. MUDr. J. Birčák, CSc. po zaškolení vo Francii zaviedol mikrokatetrizácie. Išlo o pravostrannú katetrizáciu srdca bez rtg skiaskopie, pri ktorej postup mikrokateetra bol sledovaný na základe hodnotenia

Prezidentka SR udelila prof. Mašurovi štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy za mimoriadne zásluhy o sociálny rozvoj v oblasti zdravotníctva.

tlakovej krivky. Túto metodiku som mal možnosť si osvojiť a vykonávať už v tej dobe.

Operácie vrodených chýb srdca sa v tom čase robili na chirurgickej klinike na Kramároch. Hlavný operatér bol prof. MUDr. I. Šimkovic, CSc. a doc. MUDr. M. Hubka. Väčšina zložitejších operácií sa však robila v Prahe v Motole, kde bolo jediné detské kardiocentrum v Československu.

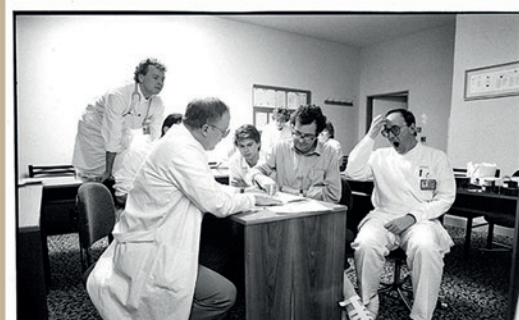
Chirurgovia vykonávajúci intervenčné zákroky ma školili a postupne som samostatne vykonával katetrizačné vyšetrenia a intervenčnú septostómiu u novorodencov s transpozíciou veľkých ciev, ako aj balónovú dilatáciu pľúcnych a aortálnych chlopní a zúžení ciev. V roku 1976 za podpory prof. MUDr. I. Jakubcovej CSc. som absolvoval dôležité mesačné školenie u doc. MUDr. J. Endrysa, CSc. v Hradci Králové zamerané na hemodynamiku a intervenčnú liečbu. Po získaní echokardiografického prístroja sme septostómie u novorodencov začali vykonávať pod jeho kontrolou.

V roku 1982 riaditeľ DFN MUDr. L. Kamenický po dohode s prednostom prof. MUDr. J. Birčákom, CSc.

vytvoril Oddelenie funkčného vyšetrenia. Na základe konkurzu som získal miesto primára na tomto oddelení. Spolu s MUDr. M. Holáňom, Ing. J. Pelikánom a šikovnými sestrami sme pokračovali v rozvoji echokardiografie a katetrizačnej liečby vrodených chýb srdca.

Zmeny po roku 1989

Po roku 1989, kedy došlo k významným spoločenským zmenám, otvorili sa hranice a začali sa vytvárať podmienky pre vznik detského kardiocentra na Slovensku. Významnú pomoc zohrala nadácia Srdcom k srdcu, ktorú založil a spravoval prof. MUDr. Z. Meško, lekár I. Detskej kliniky, ktorý emigroval do USA v lete v r. 1968, po vpáde vojsk Varšavskej zmluvy do Československa.

Indikačný seminár s chirurgom prof. J. Mayerom, členom bostonského tímu v Project Hope (vľavo).

Pôsoobil ako detský kardiológ špecialista v Presbyterian Hospital v New Yorku. Nadáciou oslovoval zahraničných Slovákov a žiadal ich o finančnú podporu pre študijné pobyty slovenských lekárov v zahraničí v renomovaných kardiologických centrách. Vďaka jeho nadácii Srdcom k srdcu, kde prispel aj môj švager z Kanady, ako aj príspevku rádiologickej firmy na 3 mesiace, som mohol pracovať rok v špičkovej nemocnici Great Ormond Street Hospital v Londýne. Vďaka kontaktom prof. MUDr. Z. Meška som sa zoznámil s prof. MUDr. S. Haworthovou, ktorá ma odborne viedla spolu s MUDr. J. Taylorom a MUDr. I. Sullivanom. V rámci pobytu som pracoval okrem iného aj na vyhodnotení intervenčných katetrizačných výsledkov u pacientov so stenózou pľúcnice v tomto centre, ktoré som spracoval v publikácii. Moja publikácia bola prijatá a uverejnená v špičkovom karentovanom americkom časopise Journal of the American College of Cardiology. Prof. MUDr. S. Haworthová a MUDr. I. Sullivan na moje pozvanie navštívili DKC a aktívne

Prof. Mašura s MUDr. Philom Spevacom z kardiologického tímu z Bostonu v rámci Projektu HOPE.

sa zúčastnili našich konferencií.

Po ročnom pobyte a mojom návrate z Londýna som bol poverený založiť Detské kardiocentrum na Slovensku. Mali sme podporu od riaditeľky DFN MUDr. Kamily Tóthovej ako aj Ministerstva zdravotníctva SR. Naše snaženie malo aj medzinárodnú podporu, vďaka nadácii Srdcom k srdcu a Projectu HOPE sa školili viacerí lekári a sestry. Detské kardiocentrum sa nám podarilo umiestniť postupne v novej budove detskej fakultnej nemocnice. V tom čase som bol menovaný do funkcie primára Detského kardiocentra (DKC). Hlavnú úlohu však zohrali moje kolegyne, kolegovia a sestry, pričom najdôležitejšie bolo, že sa nám podarilo spojiť tímy zdravotníckych pracovníkov z I. Detskej kliniky DFN a vtedajšieho Ústavu kardiovaskulárnych chorôb.

Detské kardiocentrum vzniklo ako súčasť Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Bratislave.

Rád si spomínam na entuziazmus a ohotu obidvoch tímov spolupracovať na etablovaní jednotlivých oddelení v rámci kardiocentra. Pre začiatok bolo nutné zriadiť novú operačnú sálu, pooperačné a intenzívne oddelenie, anestéziológiu, zariadiť vyšetrovne, získať špeciálny zdravotný materiál a mnoho ďalších vecí. Vo všetkých týchto krokoch mal

kľúčový význam Project HOPE, o ktorom už podrobne písal prof. MUDr. V. Hraška, CSc. v minulom čísle.

Podľa vzoru, ktorý som si priniesol z Londýna, som inicioval založenie Nadácie DKC, ktoré úspešne zrealizoval MUDr. M. Holáň. Nadácia dodnes funguje pod vedením PhDr. M. Kadlečíkovej na vysoko profesionálnej úrovni s veľkým prospechom pre DKC.

Neskôr sa podarilo vytvoriť štyri základné oddelenia: kardiologické, kardiochirurgické, oddelenie funkčnej diagnostiky a resuscitačno-anestéziologické. Riaditeľom sa stal MUDr. P. Kunovský, CSc., ktorý odviezol kus veľkej roboty a 5 rokov bolo DKC samostatné. Bola to hlavne jeho zásluha, že alokované peniaze na výstavbu nového DKC neprepadli v rámci DFN, ale sa zachovali pre DKC v novej budove pri Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, čo sa podarilo zrealizovať v roku 2021.

V roku 1995 som dostal žiadosť a pozvanie na 9 mesiacov od prof. MUDr. C. Kržišnika na výpomoc do slovinského kardiocentra v Lubláne. Počas pobytu som zaškolil 3 lekárov v echokardiografii, ako aj katetrizačných intervenciách. Na základe výbornej spolupráce viaceru slovinských detí s vrodenými chybami srdca bolo transportovaných do DKC a úspešne operovaných našim kardiochirurgom prof. MUDr. V. Hraškom, CSc.

Svetové prvenstvo

Nedá mi nespomenúť a poďakovať sa aj za úžasnú spoluprácu s prof. MUDr. G. Formánkom a jeho priateľom prof. MUDr. K. Amplatzom. V roku 1997 sme spolu v rámci telemostu vysielaného z našej katetrizačnej miestnosti z DKC prenášali na živo katetrizačné liečenie defektov predsieňového septa a arteriálneho ductu do konferenčnej miestnosti v Bostone. Išlo o katetrizačné liečenie pomocou amplatzových oklúzorov. V tej dobe to bola úplne nová metodika, ktorú sme zaviedli v Bratislave v roku 1996 ako prví na svete.

Klinika detskej kardiológie

Významnú úlohu v edukácii študentov a lekárov v detskej kardiológii zohral vznik Kliniky detskej kardiológie LFUK v roku 2003. Ako prednosta kliniky som pokračoval v tradícii prof. MUDr. I. Jakubcovej, CSc a prof. MUDr. J. Birčáka, CSc. Atestácie z detskej kardiológie prebiehajú v DKC, čím sa kontinuálne školia detskí regionálni kardiológovia.

Prof. Mašura zaškoloval kolegov v intervenčných katetrizáciách.

govia. V pozícii prednostu som pokračoval do leta 2021, kedy ma nahradil terajší prednosta doc. MUDr. P. Olejník, CSc.

V rámci činnosti na klinike som mal viaceru vyžiadanych prednášok ako na domácich, tak aj zahraničných kongresoch. Na základe zaškolenia prof. MUDr. K. Amplatzom a skúseností s prvými pacientami, som sa stal školiteľom pre metodiku uzáveru defektov pomocou Amplatzového oklúzora. Ako školiteľ som poskytol veľký počet zaškolení lekárov v katetrizačnej liečbe vrodených chýb srdca v rámci domáceho pracoviska ako aj na pracoviskách z celého sveta (USA, Nemecko, Švajčiarsko, Nórsko, Brazília, Saudská Arábia, Kuvajt, Čína, Česko, Poľsko, Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko, Bulharsko, Rusko, Ukrajina, Bielorusko, Kazachstan, Kirgizsko). Svoje výsledky som spracoval ako autor a spoluautor viac ako 100 zahraničných a domácich publikácií, jednej monografie, 2 učebníc a 2 skript. Citácie v zahraničných publikáciách registrované v citačných indexoch SCI mám viac ako 2000.

Súčasnú Detskú kardiocentrum

Záverom rád konštatujem, že Detskú kardiocentrum na Slovensku sa nám podarilo založiť a vybudovať. Dnes funguje ako národné centrum v reprezentatívnych priestoroch, ktoré zodpovedajú svetovým parametrom. Čo je však najdôležitejšie sú erudovaní zdravotnícki pracovníci s entuziazmom a vysokou profesionalitou, ktorí majú v novom ústave možnosť využiť najmodernejšie diagnostické a liečebné postupy. Starostlivosť o deti s chorobami srdca je na vysokej diagnostickej a liečebnej úrovni.

prof. MUDr. Jozef Mašura, CSc.

XXVI. Memoriál prof. Ireny Jakubcovej pri príležitosti 30. výročia založenia Detského kardiocentra

Koncom apríla sa v Bratislave konal tradičný už XXVI. Memoriál prof. Ireny Jakubcovej, avšak tento krát mal aj jubilejný charakter. Niesol sa v duchu osláv 30. výročia založenia Detského kardiocentra pod záštitou prezidentky republiky Zuzany Čaputovej. Program bol veľmi pestrý a vystúpili na ňom rôzni domáci aj svetoví kardiológovia.

Po 2,5 ročnej prestávke kvôli nepriaznivej pandemickej situácii sa mohla uskutočniť spomínaná konferencia, ktorá bola výnimočná najmä pri príležitosti 30. výročia založenia Detského kardiocentra. To oficiálne vzniklo práve v apríli 1992. Je neuveriteľné, ako rýchlo ubehli tri desaťročia a čo všetko priniesli. Od založenia DKC bolo realizovaných vyše 9200 operačných a 9300 katetrizačných zákrokov. Za posledných 13 rokov bolo realizovaných 500 katérových ablácií arytmií u detí.

Medzi najväčšie úspechy centra patria inovatívne práce na poli intervenčnej katetrizácie (uzáver defektu predsieňového septa a perzistujúceho arteriálneho ductu), detskej a hlavne novorodeneckej kardiochirurgie (D-transpozícia veľkých ciev, Fallotova tetralógia, aortálne chlopňové chyby), intenzívnej medicíny a arytmií

(použitie neinvasívnej ventilácie, amiodaron a dexmedetomidín v liečbe pooperačných arytmií) a zobrazovacích metód (použitie 3D modelov pre plánovanie operácií). Postupne boli v našom centre vytvorené ďalšie komplexné centralizované programy, ako mechanická podpora a transplantácia srdca, program starostlivosti o pacientov s jednodukovitou cirkuláciou alebo pľúcnou hypertenziou, či

prenatálna echokardiografická diagnostika. Ďalším prelomom bolo zavedenie invazívnej elektrofyziológie a rádiófrekvenčnej katérovej ablácie porúch rytmu.

Pri príležitosti 30. výročia založenia DKC boli na konferenciu pozvané domáce aj zahraničné osobnosti, ktoré zohrali a zohrávajú dôležitú úlohu pri vzniku a rozvoji Detského kardiocentra. Skúsenosti zahraničných pracovísk prezentovali prof. Viktor Hraška, prof. J. Rome z Detskej nemocnice vo Filadelfii, prof. V. Chaloupecký a primár R. Gebauer z Detského kardiocentra v Motole, primár R. A. Gebauer z Lipska, Dr. M. Kostolný z Great Ormond Street Hospital v Londýne. Z Detskej nemocnice vo Filadelfii videokonferenčne odoznela prednáška prof. J. Rossana. Súčasťou podujatia bola aj prehliadka nových moderných priestorov DKC, do ktorých sme sa presťahovali vo februári minulého roku. Výstavbou nového pavilónu, ktorý je súčasťou Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb v Bratislave, sa podarilo vytvoriť predpoklady pre integrované centrum kardiovaskulárnej medicíny pre pacientov všetkých vekových kategórií.

M.Z., V.I.

Hlavní organizátori slávnostnej konferencie MUDr. Viera Illíková, PhD., MUDr. Martin Záhorec, PhD.

Detské kardiocentrum bilancuje 30 rokov - zachránilo život tisícom detí z celého Slovenska

Jediné špecializované pracovisko svojho druhu, ktoré sa stará o deti s vrodenými a získanými ochoreniami srdca a ciev z celého Slovenska, oslavuje 30. výročie. Špičkoví experti Detského kardiocentra, ktoré bolo založené oficiálne v apríli roku 1992, zrealizovali za tri dekády takmer 20-tisíc kardiokirurgických operácií a katetrizačných zákrokov. Za toto obdobie prinášali na Slovensko v spolupráci s partnerskými detskými nemocnicami v USA postupne jedinečné, progresívne diagnostické a liečebné postupy pre detských pacientov a ich rodiny. Dnes patrí Detské kardiocentrum, NÚSCH a. s. medzi najmodernejšie medicínske zariadenia, ktorého bránami prejdú ročne tisíce malých pacientov. Nadácia Detského kardiocentra zorganizovala koncom apríla podujatie, na ktorom sa stretli viaceré významné osobnosti a spolu sme si uctili dlhoročnú náročnú prácu detských kardiológov, kardiokirurgov, anesteziológov, sestier a ostatných zamestnancov.

Detské kardiocentrum, NÚSCH, a. s. píše svoju históriu presne 30 rokov, počas ktorých rozvíjalo svoj prvotriedny prístup v liečbe celého spektra vrodených a získaných ochorení srdca u detí a mladých ľudí. Už v roku 1992 v ňom bol na Slovensku po prvýkrát zrealizovaný zákrok ECMO u detského pacienta, teda mimotelová mechanická podpora srdca.

„Vďaka nadviazaniu a rozvíjaniu spolupráce s detskými nemocnicami v americkom Bostone a Filadelfii prichádzalo cez Detské kardiocentrum od začiatku jeho fungovania v danom čase na Slovensko to najmodernejšie know-how. Naším zakladateľom, špičkovým odborníkom, patrí uznanie za viaceré prvenstvá v detskej kardiológii. Už v roku 1995 tu bol zrealizovaný celosvetovo prvý zákrok katetrizačného uzáveru defektu predsieňového septa tzv. Amplatzovym oklízorom. V roku 1998 tu úspešne prebehla prvá transplantácia detského srdca na Slovensku a v roku 2008 bola implantovaná prvá dlhodobá mechanická podpora u dojčiat vo vyšehradskej regióne,“ uvádza MUDr. Martin Záhorec, PhD., námestník NÚSCH pre Detské kardiocentrum a primár Oddelenia detskej kardiologie.

Úspechy v detskej a novorodeneckej kardiológii a kardiokirurgii

„Je priam neuveriteľné, ako rýchlo ubehli tri desaťročia a čo všetko priniesli. Od založenia Detského kardiocentra sa tu zrealizovalo vyše 9200 operačných a 9300 katetrizačných zákrokov, ktorými dokázali naši súčasní aj bývalí kolegovia, spojení rovnakým poslaním, zachrániť tisíce detských životov,“ hovorí MUDr. Viera Illíková, PhD., primárka Oddelenia arytmií a kardiostimulácie, predsedkyňa PS Pediatrickej kardiologie a dodáva: „Z hla-

diska našej práce považujeme za prelomový aj rok 2008, kedy sa nám podarilo rozbehnúť program rádiových katérových ablácií srdca v detskom veku. Katérová ablácia predstavuje kauzálnu liečbu a znamená teda úplné vyliečenie väčšiny týchto detí. Za ostatných 14 rokov bolo realizovaných 500 ablácií, pričom najmenšie vyliečené dieťa malo len 2 mesiace.“

Inovatívne práce na poli intervenčnej katetrizácie patria medzi najväčšie úspechy centra. Rovnako tak detská a najmä novorodenecká kardiokirurgia, intenzívna medicína, diagnostika a liečba arytmií, ako

aj pokroky v zobrazovacích metódach (použitie 3D modelov pre plánovanie operácií).

„Postupne boli v našom centre vytvorené komplexné centralizované programy, ako mechanická podpora a transplantácia srdca, program starostlivosti o pacientov s jednokomorovou cirkuláciou alebo pľúcnou hypertenziou či prenatálna echokardiografická diagnostika. Tímy lekárov a sestier dokážu poskytovať vysoko špecializovanú anesteziologickú a intenzívnu starostlivosť aj deťom s najzávažnejšími srdcovými ochoreniami, keď sa nachádzajú v kritickom stave,“ vysvetľuje doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD., primárka Oddelenia anesteziologie a intenzívnej medicíny.

Nová éra v nových priestoroch

Detské kardiocentrum sa presťahovalo vo februári minulého roku do dlho očakávaných, nových, moderných priestorov. „Výstavbou nového pavilónu, ktorý je súčasťou Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb v Bratislave, sa podarilo vytvoriť predpoklady pre integrované centrum kardiokardiologickej medicíny pre pacientov všetkých vekových kategórií. Ceníme si, že sme mohli aj touto formou vstúpiť do novej dekády nášho fungovania,

v ktorej chceme pokračovať v poskytovaní tej najlepšej starostlivosti, akú oblasť detskej kardiologie aktuálne ponúka. Veríme, že budeme aj naďalej centrom, ktoré prináša nádej do životov detí a ich rodín. Tých, ktoré sa narodili a aj tých, ktoré ešte len prídu na tento svet a budú potrebovať našu pomoc,“ uzatvára MUDr. Martin Záhorec, PhD.

J. K.

30 rokov Detského kardiocentra v číslach:

- 220-tisíc kardiologických vyšetrení
- 160-tisíc echokardiografických vyšetrení
- 22-tisíc hospitalizácií
- 20-tisíc výkonov v celkovej anestézii
- 10-tisíc kardiokirurgických operácií
- 10-tisíc katetrizácií
- 500 rádiových katérových ablácií

Slávnostný večer poctil svojou prítomnosťou aj minister zdravotníctva Vladimír Lengvarský, ktorý poďakoval Detskému kardiocentru (DKC) za 30 rokov vysoko odbornej a obetavej práce. Zahraniční hostia Dr. Jack Rome, Dr. Wolfgang Aulitzky vo svojich prejavoch nešetřili slovami uznania a podpory svojim slovenským kolegom a prejavili záujem naďalej spolupracovať s DKC.

Press atache veľvyslanectva USA Tara Hall poďakovala v mene ambasády USA za možnosť byť súčasťou významného jubilea. Potvrdila, že veľvyslanectvo USA ostáva stabilným partnerom pri sprostredkovaní tak skvelých a významných kontaktov. Svoje spomienky na desať rokov budovania DKC poskytol ten najpovolanejší, prof. Jozef Mašura. Uvedení hostia prevzali ocenenia za odborný prínos v detskej kardiológii z rúk pacientov a ich rodičov - Emanuelky Stano a Márie Bokorovej. Cenu na pódiu prevzal aj manžel MUDr. Augustínovej - Ing. Jozef Augustín, odovzdal jej ju pacient Filip Sabo. Pútavé vystúpenie prof. MUDr. Viktora Hrašku uviedlo prítomných hostí večera do desaťročia skvelo fungujúcej a zmysluplnej spolupráce s americkými partnermi. Svojím kolegom z Detského kardiocentra zablahoželeli prostredníctvom video pozdravov aj kolegovia z USA - prof. John E. Mayer, Jr., MD z bostonskej nemocnice, prof. Gil Wemovský, MD z nemocnice vo Washingtone a nechýbal ani úprimný pozdrav z Prahy, od prof. MUDr. Jana Janouška, PhD. z Detského kardiocentra Fakultní nemocnice Motol. Prof. PhDr. Iveta Radičová - patronka Nadácie DKC pozdravila na diaľku z Bruselu a na záver zdôraznila slová vďaky aj generálny riaditeľ a predseda predstavenstva NÚSCH, a.s. Ing. Mongi Msolly. Zároveň odovzdal ocenenie PhDr. Márii Kadlečíkovej za dlhoročnú pomoc Nadácie DKC Detskému kardiocentru.

Moja hodnota nie je tvorená výkonmi, ktoré podávam, ale tým, kto som

Volá sa *Mária Bokorová* a v Detskom kardiocentre pracuje na pozícii sociálneho terapeuta skoro dva roky. Jej život je však s Detským kardiocentrom prepojený už od jej narodenia. I keď v roku 1988 ešte samotné kardiocentrum neexistovalo, jeho základy sa už tvorili v nemocnici na Úprkovej ulici. Tu sa Majky ujala pani doktorka Vršanská, ku ktorej neskôr prichádzala na ambulantné kontroly.

Srdcová chyba, s ktorou som sa narodila, bola trochu neobyčajná tým, že išlo o kombináciu viacerých chýb a prognóza do života nebola veľmi pozitívna. Moji rodičia boli veľmi odhodlaní zabezpečiť mi kvalitnú zdravotnú starostlivosť. Ako som rástla, menila sa aj starostlivosť o deti s vrodenými srdcovými chybami. Z nemocnice na Úprkovej ulici sa kardiologické oddelenie presťahovalo do novej detskej fakultnej nemocnice a vtedy sme už chodili do Detského kardiocentra. Pre mňa boli návštevy v ambulancii parádny výletom, ale moji rodičia bojovali v podmienkach postkomunistického zdravotníctva.

V roku 1993 pán profesor Mašura pozval mojih rodičov na konzultáciu a ponúkol im možnosť zaradiť ma do operačného plánu lekárov z Bostonskej detskej nemocnice. Rodičia nemohli inak, ako súhlasiť, a tak som sa stala jedným z detí, ktoré boli operované v Projekte HOPE. Samotný zákrok prebehol 23. 9. 1993 a keďže som už mala v tom čase 5 rokov, pamätám si celkom značnú časť celého procesu. Ako dieťa ma najviac trápilo, či náhodou nezabudnem jazdiť na bicykli, lebo v to leto som sa to naučila a či mi v tej Bratislave niekto aj po slovensky bude odpovedať.

Na hospitalizáciu a zákrok ma rodičia pripravovali, veľa sme o tom hovorili, ale oni sami a ani ja sme netušili, čo nás vlastne bude čakať.

Pamätám sa, ako pri príchode na operačnú sálu na mňa rozprávali cudzí ľudia, ktorým som teda rozhodne nerozumela, ale dostala som od nich plyšového medveďa.

Po operácii som sa zobudila na Oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny hneď pod oknom. Bol pri mne tatino. Na bolesť si nepamätám, iba na to, že som bola veľmi hladná a nsmela som jesť. Tatino pri čítaní rozprávok naschvál preskakoval state o opulentných hostinách, ale aj tak to nepomohlo.

Potom sa už pamätám iba na oddelenie, kde som bola dlho pripojená na externý kardiostimulátor a na pána, asi lekára, ktorý mi chodil externý kardiostimulátor kontrolovať. Celá táto procedúra bola veľmi nepríjemná a s ňou sa mi viaže najviac traumatická časť hospitalizácie. Som vďačná pánovi profesorovi Hraškovi, že po dvoch týždňoch dal pokyn na odpojenie. Všetku bolesť ale vyvažovali sestričky. Tie som milovala. Sestričku Moniku Šurinovú a pamätám si aj na Danku Benkovú, to boli moje kamošky. Moja maminka si tiež našla v nemocnici kamarátku, mamičku, s ktorou zdieľali tú istú cestu k uzdraveniu ich dcér. S nemocničnou kamoškou sú priateľky dodnes.

Celá hospitalizácia trvala mesiac. Po návrate domov sa asi po pol roku začala u mňa prejavovať trauma z celej situácie. O nemocnici som odmietala hovoriť a keď ju mama spomenula, vždy som plakala. Niekoľko rokov to u nás bola zakázaná téma a hnevala som sa vždy, keď ju niekto otvoril. V tomto čase sme ale prichádzali na dosť časté ambulantné kontroly, ktoré boli pre mňa tiež veľmi stresujúce. Hladina stresu stúpala priamo úmerne priblíženiu sa Bratislave. Všetky tieto emócie som prežívala až do roku 2011, kedy som musela byť hospitalizovaná kvôli uzáveru ďalšieho predsieňového defektu. V tom čase som už bola študentka vysokej školy.

Strela som ale sestričky, ktoré sú dnes mojimi kolegyňami a tu niekde, aj vďaka nim, sa začal aj môj ozdravovací proces a tiež sa začala rodiť túžba byť v DKC na to, aby som mohla napomôcť k zníženiu miery traumatizácie našich pacientov a ich príbuzných. Od tohto roku som chodila aj do kardiotábora vďaka doktorke Venczelovej. V tábore som vo svojich 23 rokoch získala identitu kardiaka a pochopila, že moja hodnota nie je tvorená výkonmi, ktoré podávam, ale tým, kto som. Deti ma naučili užívať si každej chvíle života. Postupne moja tužba pracovať v DKC rástla a

silnela aj vďaka návštevám táborových detí na kardiologickom oddelení, kedy som si stále viac uvedomovala potrebu prítomnosti človeka, ktorý môže byť nielen pre deti, ale aj pre rodičov povzbudzujúcim a podporným faktorom. Vďaka pánovi primárovi Záhorcovi, ktorý ma vypočul, sa môj sen stal skutočnosťou.

Dnes si po skoro 2 rokoch práce v DKC ešte viac uvedomujem, čo všetko so sebou prinášajú dlhodobé hospitalizácie, zákroky a celkový proces liečenia chýb srdca. Operáciou srdca nič nekončí, práve naopak sa začína. Traumy, ktoré si naši pacienti a ich príbuzní odnášajú po hospitalizáciách domov, sa nedajú úplne eliminovať, ale môžeme deťom a ich rodičom poskytnúť pomoc a podporu tak, aby sa s týmito zraneniami dokázali dobre popasovať a vyliečiť sa aj z nich. Každý deň si pri svojej práci pripomínam, čo všetko bolo počas mojej hospitalizácie dôležité pre mňa a moju mamu. Svoje skúsenosti, ale aj svoj čas naplno venujem tým, ktorí to potrebujú. Som presvedčená, že aj v nemocnici môže byť dobre.

Mária Bokorová

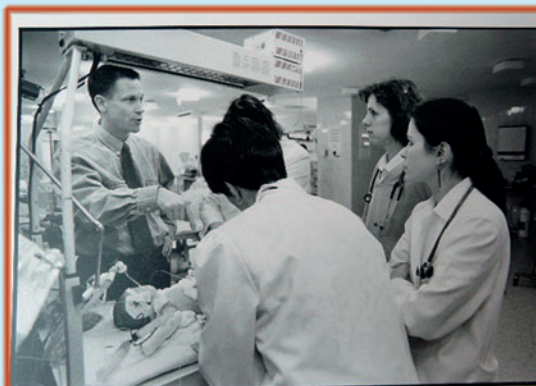
30-ročná odborná spolupráca, ale aj priateľstvo

Pri príležitosti 30. výročia založenia Detského kardiocentra nás pozdravil profesor *Gil Wernovsky*, špičkový detský kardiológ - intenzivista a člen tímu Project Hope, USAID. V prvých rokoch fungovania Detského kardiocentra nám profesor Wernovsky vstúpil princípy modernej kardiointenzívnej starostlivosti, t. j. starostlivosti o kriticky choré deti s ochoreniami srdca, a to v rámci spolupráce s Detskou nemocnicou v Bostone. Následne, vďaka profesorovi Wernovskému, sa začala naša dlhoročná spolupráca s Detskou nemocnicou vo Filadelfii. Prof. Wernovsky patrí k svetovým lídrom v oblasti starostlivosti o kriticky choré deti s ochoreniami srdca, ako aj k lídrom vo výskume sledovania neuropsychického vývoja detí po operáciách srdca. Poukazujúc na riziko porúch tohto vývoja začal prof. Wernovsky aktivizovať detských neurológov, psychologov a ďalších špecialistov na pomoc týmto deťom, čo umožnilo zlepšovať ich dlhodobú kvalitu života.

Prof. Gil Wernovsky vyštudoval medicínu na Pensylvánskej univerzite, a to po získaní akademického titulu bakalár v oblasti antropológie a hudby. Tréning v detskej kardiológii absolvoval v jednej z popredných detských nemocníc - Detskej nemocnici v Bostone, kde sa venoval hlavne intenzívnej starostlivosti detí s ochoreniami srdca a následne oddelenie intenzívnej medicíny viedol. V období pôsobenia v Detskej nemocnici v Bostone sa stal členom tímu Project Hope, v rámci ktorého novovzniknuté Detské kardiocentrum v Bratislave dostalo od americkej vládnej organizácie USAID (US Agency for International Development) významnú finančnú podporu a odbornú pomoc bostonských špecialistov. V roku 1995 prof. Wernovsky zmenil svoje miesto pôsobenia a stal sa primárom (medicínskym riaditeľom) oddelenia intenzívnej medicíny v Detskej nemocnici vo Filadelfii. Naše odborné a priateľské vzťahy sa však týmto nepretržili a pokračovali ďalej mimo rámca Project-u Hope. Počas pôsobenia v Detskej nemocnici vo Filadelfii sa prof. Wernovsky okrem výskumu v oblasti intenzívnej starostlivosti venoval aj skúmaniu neuropsychického vývoja detí s vrodenými srdcovými chybami. Výsledky tohto výskumu boli prelomové. Za celoživotnú prácu v tejto oblasti boli prof. Wernovskému udelené ocenenia – prestížna Newburgerovej-Bellingerova cena (2015) a ocenenie Americkej pediatickej akadémie (2021). Je autorom 6 učebníc a viac ako 300 odborných článkov a kapitol v učebniciach. Prof. Wernovsky založil Spoločnosť pediatickej

kardiointenzívnej medicíny, Medzinárodnú spoločnosť mechanickej podpory u detí, Medzinárodnú databázu výsledkov neuropsychického vývoja detí so srdcovými ochoreniami. Počas pandémie COVID-19 bol spoluzakladateľom Akadémie vrodených chýb srdca (Congenital Heart Academy), ktorá doteraz poskytla viac ako 100 bezplatných webinárov viac ako 26-tisícim poslucháčom zo 115-tich krajín sveta. Prof. Wernovsky sa podieľal na vzdelávaní a mentorstve viac ako 300 lekárov pracujúcich v oblasti detskej kardiológie, kardiouchirurgie, neonatalógie, intenzívnej starostlivosti a kardiosteziológie, ako aj obrovského počtu sekundárnych lekárov a študentov medicíny. Založil a dlhé roky organizoval jedno z najprestížnejších odborných podujatí v odbore starostlivosti o ochorenia srdca u detí, tzv. Cardiology Annual Update, ktorý tento rok oslávi 25. ročník. Gil Wernovsky je tiež hlavným organizátorom budúročného Svetového kongresu detskej kardiológie a kardiouchirurgie, ktorý sa uskutoční vo Washingtone, D.C., USA.

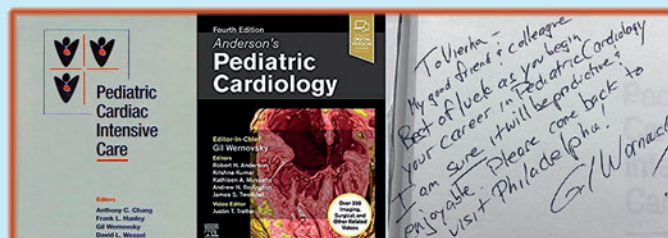

Prof. Gil Wernovsky ako člen tímu Project Hope. Na oddelení intenzívnej starostlivosti v Bratislave poskytuje odborné rady pre starostlivosť o deti so závažnými ochoreniami srdca (r. 1993).

Prof. Gil Wernovsky je neúnavným podporovateľom detských pacientov a ich rodín. V posledných rokoch v nemocnici vo Washingtone, D.C., kde pracuje, začal „Edukačné dni pre pacientov a rodiny“, v rámci ktorých sa stretávajú rodičia so špecialistami v detskej kardiológii a tí zdieľajú s nimi informácie o špecifických srdcových chybách, o vývoji detí so srdcovou chybou, o možnostiach športovania, ako aj o výzvach, ktoré prináša vrodená chyba srdca deťom v oblasti sociálnej, ako aj v oblasti vzdelávania.

Videopozdrav prof. Wernovského pri oslave 30. výročia založenia Detského kardiocentra.

Prof. Wernovsky je autorom mnohých odborných publikácií. Niektoré venoval aj lekárom DKC.

Prof. Wernovsky počas konferencie v Bratislave s primárom Kunovským (vľavo) a počas spoločenského večera za klavírom (v strede). Hudba je popri medicíne ďalšou celoživotnou vášňou prof. Wernovského. Založil kapelu Baby Blue Sound Collective, zloženú z detských kardiológov, kardiouchirurgov a zdravotných sestier (vpravo).

Lekári Detského kardiocentra sú vďační, že prostredníctvom Project-u Hope mali možnosť spoznať a učiť sa moderné medicínske metódy od špičkového detského kardiológa - intenzivistu, profesora Gila Wernovského. Vďaka priateľskej povahe a tímovému duchu prof. Wernovského sa rozvinula spolupráca Detského kardiocentra s Detskou nemocnicou vo Filadelfii, ktorá trvá už viac ako 25 rokov, má mnoho podôb, a čo je najdôležitejšie, je v prospech našich slovenských detských pacientov s ochoreniami srdca.

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.
primárka Oddelenia anestéziológie
a intenzívnej medicíny

Na Slovensku s tímom DKC vo chvíľach oddychu.

Prof. Wernovsky s lekármi z Detského kardiocentra na konferenciách Pediatric Cardiology Update, ktorých bol hlavným organizátorom.

Z chorého dieťaťa zdravé

Vývoj detskej elektrofyziológie a katérových ablácií na Slovensku

Elektrofyziológia (arytmológia) je vysoko špecializovaná oblasť kardiológie, venujúca sa diagnostike a liečbe porúch rytmu. Slovo rytmus pochádza z gréckeho „rhythmos“ = tok, prúd - zákonitý pravidelný či nepravidelný opakovaním tých istých javov, napr. rytmus reči či hudby - v tomto prípade rytmus srdca. Normálne je rytmus srdca pravidelný a má určitú frekvenciu (počet pulzov), závisiacu napr. od veku dieťaťa či tonusu autonómneho nervového systému (aktivita, spánok a pod.). Porucha rytmu (arytmia) je porucha pravidelnosti (napr. pri tzv. extrasystolách, t.j. včasných úderoch) alebo frekvencie v zmysle pomalšieho alebo rýchlejšieho pulzu ako je primeraný danej situácii. Pomalá frekvencia sa označuje ako bradykardia, rýchla ako tachykardia. Niektoré arytmie môžu byť aj vo fyziologickom spektre, iné sú patologické a vyžadujú buď aspoň sledovanie alebo častejšie aj liečbu. Niektoré poruchy rytmu môžu aj doslovne ohroziť život.

Arytmie sa vyskytujú v každom veku dieťaťa, dokonca už aj prenatálne. Prenatálne arytmie liečime cez matku, t. j. matka užíva lieky vo vyšších dávkach, aby sa zabezpečila ich dostatočná hladina u plodu. Po narodení sú liečené priamo deti. V najnižších vekových kategóriách ide hlavne o liečbu farmakologickú alebo intervenčnú v zmysle implantácie kardiostimulátora (v závislosti od typu arytmie). Vo vyšších vekových kategóriách pribúda ablačná liečba a u niektorých detí implantácie kardioverter-defibrilátorov či iných elektronických

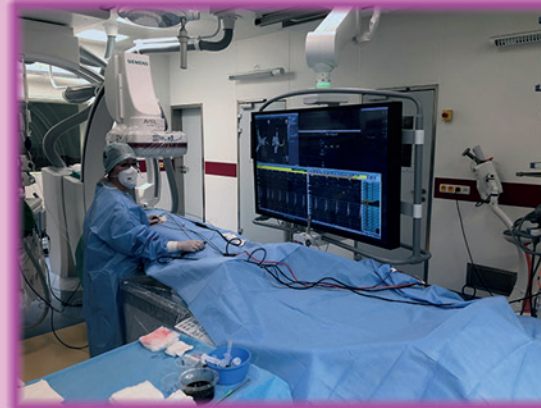

prístrojov na liečbu alebo monitorovanie arytmií. V priebehu posledných desaťročí dochádza k vývoju vo všetkých oblastiach diagnostiky a liečby porúch rytmu, ale doslovne explozívny vývoj nastal v oblasti intervenčnej liečby arytmogénnych substrátov prostredníctvom katérových ablácií. Mnohí pacienti museli užívať celoživotne antiarytmické lieky, často s nežiadúcimi účinkami či nedostatočnou efektívnosťou. Katérové ablácie predstavujú revolučnú alternatívu s možnosťou trvalého odstránenia zdroja poruchy rytmu a tým aj vysadenia farmakologickej liečby.

V detskej elektrofyziológii sme rozbehli úspešný projekt katetrizačných ablácií tachykardií u detí v posledných 15 rokoch (od r. 2007-2008), a to v spolupráci s oddelením arytmií a kardiostimulácie NÚSCH a. s. pre dospelých, pod vedením p. profesora MUDr. Roberta Hatalu. Naším cieľom bolo dosiahnuť vysokú úspešnosť a bezpečnosť tejto liečby u detských pacientov, čo sa nám spojením rozsiahlych skúseností z ablácií dospelých pacientov s erudíciou pediatrických kardiológov v špecifickom manažmente detských pacientov podarilo.

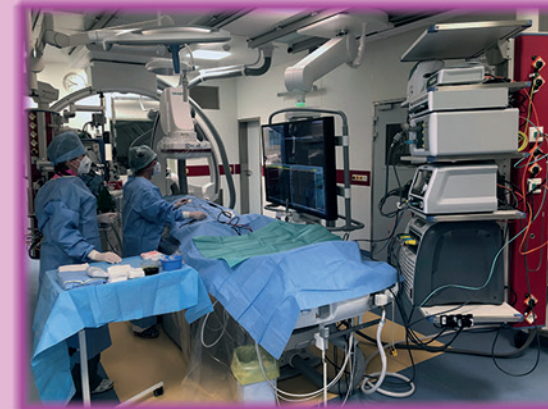
Katetrizačnú ablačiu realizujeme v hybridnej katetrizačnej sále s moderným technickým vybavením a vysoko erudovaným medicínskym a technickým zabezpečením. Pomocou katérov zavedených cez žilový systém do srdcových dutín zmapujeme elektrickú aktivitu srdca, nájdeme zdroj

poruchy rytmu a následne ho tepelnou energiou odstránime. Cieľom katérovej ablácie je dieťa definitívne vyliečiť s návratom do života s plnohodnotnou kvalitou s možnosťou zúčastňovania sa všetkých školských, športových či profesionálnych aktivít. So získavaním skúseností a zlepšovaním technológií realizujeme čoraz úspešnejšie a bezpečnejšie katérové ablácie u cca 50 detí ročne. Najčastejšie ide o deti vo veku 8 – 18 rokov. Medzinárodné odporúčania v súčasnosti považujú za hranicu veku a hmotnosti, kedy prínos ablácie prevažuje nad rizikom výkonu, vek vyšší ako 4 – 5 rokov či hmotnosť viac ako 15 – 20kg. V indikovaných prípadoch je však ablačia potrebná aj u menších detí. Najmenšie dieťa, ktoré podstúpilo ablačiu v Detskom kardiocentre NÚSCH, a. s. malo 2 mesiace veku a hmotnosť 5kg. Pri tachykardii, ktorá pretrvávala napriek masívnej farmakologickej liečbe a viedla k zlyhávaniu srdca a iných orgánov, sme sa rozhodli pre intervenčné riešenie. Ablácia prebehla úspešne a bez komplikácií.

Ďalšou oblasťou, ktorá sa v posledných desaťročiach dynamicky vyvíja, je kardiogenetika, obzvlášť diagnostika genetického podkladu tzv. vrodených arytmiických syndrémov a kardiomyopatií. Z času na čas prebehne médiami správa o tragickej náhlej smrti zdanlivo úplne zdravých detí či mladých ľudí, často športovcov uprostred športového zápolenia. Za touto šokujúcou udalosťou je najčastejšie práve náhle vznikajúca arytmia. Našou snahou je včas zachytiť deti s rizikom náhlej srdcovej smrti a tragickej udalosti liečbou zabrániť. Genetickým vyšetrením môžeme predísť náhlemu úmrtiu nielen u samotného dieťaťa, ale aj u jeho pokrvných príbuzných. Ak genetické vyšetrenie ukáže, že riziko náhlej smrti je

vysoké alebo ide o dieťa po resuscitácii pre život ohrozujúcu arytmiu, je súčasťou liečby implantácia kardioverter-defibrilátora. Tento prístroj funguje ako anjel strážny – vie spoznať a ukončiť život ohrozujúcu arytmiu elektrickým výbojom, a tým zachrániť dieťaťu život.

V oblasti vývoja implantovateľných elektroimpulzogenerátorov (kardiostimulátorov, kardioverter-defibrilátorov a i.) by som spomenula v prvom rade vytvorenie plne podkožného systému kardioverter-defibrilátora, ktorý sa môže u niektorých pacientov implantovať namiesto predchádzajúcich systémov zavedených do srdcových dutín cez žilový systém. Plne podkožný systém úplne eliminuje riziká spojené so vstupom do dutín srdca (napr. infekčná endokarditída, vznik trombov a iné), a tým významne zvyšuje bezpečnosť samotného výkonu aj ďalšieho priebehu. Tento systém implantujeme v Detskom kardiocentre od r. 2019.

Starostlivosť o deti s poruchami rytmu zabezpečuje tím lekárov a sestier s dôrazom na vysoko profesionálny, no pritom empatický a ohľaduplný prístup, so snahou o dostatočné vysvetlenie charakteru ochorenia a možností liečby rodičom aj deťom. Naším cieľom je vytvoriť deťom zdravotné predpoklady užívať si detstvo so všetkým, čo k nemu patrí, takisto ako predpoklady pre čo najlepšiu kvalitu rodinného, školského, športového a pracovného života. Snažíme sa robiť všetko pre to, aby sme dynamický rozvoj elektrofyziológie vedeli včas implementovať aj do slovenskej detskej arytmológie.

MUDr. Viera Illíková, PhD.

Primárka Oddelenia arytmií a kardiostimulácie

Čo sa nám podarilo

Otvorenie športového projektu ŠK Srdiečko

Od 1.4. 2022 sme odštartovali nový unikátny projekt Nadácie Detského kardiocentra - športový projekt ŠK Srdiečko. Detičky boli veľmi šikovné a snaživé, tréneri Lenka a Denis sa s nimi zabavili a zatrénovali si spolu. Naučili sa prvé tanečné kroky a zahráli si ping-pong. Od prvého stretnutia sa veľmi tešili na ďalšie tréningy. Veľká vďaka patrí pánovi primárovi Záhorcovi, ambasádorovi projektu Martinovi Šmahelovi a tiež pani riaditeľke nadácie Márii Kadlečíkovej za účasť a participáciu na tomto skvelom projekte! Ďakujeme fitnesscentru Fitcamp za priestory pre tréningy.

Školenie k defibrilátoru pre ŠK Srdiečko

K športovému projektu Nadácie Detského kardiocentra pristupujeme zodpovedne, a preto sme pre všetkých trénerov aj tím nadácie zorganizovali školenie k defibrilátoru, ktorý nadácia zakúpila pre potreby ŠK Srdiečko.

Ping-pong pre deti vďaka SSTZ

Vďaka Slovenskému stolnotenisovému zväzu môžu naše detičky hrať na tréningoch aj ping-pong. Do projektu ŠK Srdiečko nám darovali ping-pongový stôl, rakety aj loptičky. Pacienti sa vždy veľmi tešia, ako si zahrajú a my máme v nadácii radosť spolu s nimi.

Mária Čírová s dcérkou Zoe navštívili Detské kardiocentrum

Krásne a citlivé dievčatko, dcérka speváčky Márie Čírovej, oslavila svoje desiate narodeniny s malými pacientmi v Detskom kardiocentre. Zvládla aj ťažké oddelenia a poláskala nie jedno drobné bábätko. Našla si kamarátky - Timejku a výrečnú, veselú Lilli. Jej narodeninový deň bol tak obohatený o úprimné a nezabudnuteľné chvíle aj pre deti, mamičky aj personál kardiocentra. Ďakujeme úžasná Zoe, ďakujeme Mária - naša ambasádorka nadačného projektu "Žijem naplno", máme Ťa veľmi radi.

„Pohybom k detskému srdcu“ – ďalšia krásna akcia nadácie

Krásny deň zaliaty slnkom, plný radosti, úsmevov a pohybu na čerstvom vzduchu zažili malí „srdiečkári“ spolu s rodičmi a spriaznenými dušami Nadácie Detského kardiocentra. Nečakaným a veľmi milým prekvapením bol príchod Tomáša Bezdedu, ktorý strávil deň s deťmi na Zochovej chate, zaspieval a samozrejme sršal jeho vlastným humorom. Následnou návštevou Astronomického a geofyzikálneho observatória MFFI UK v Modre nás sprevádzali dvaja vzácní páni - zakladateľ observatória p. Dušan Kalmančok a jeho správca p. Tomáš Paulech. Ďakujeme za úžasný zážitok páni! Po výstupe k observatóriu a jeho obhliadke sa opekalo a oddychovalo na lúke, deti ponaháňali lopty a popapali takmer všetky dobroty, ktoré nadácia pre ne nachystala. Za tento krásny deň ďakujeme Adelke a Marekovi Melíšekovcom za ich veľké srdiečka a za to, že spolu s manažérom hotela Zochova chata pánom Lukášom Veľkým pripravili podmienky a krásny priestor v exteriéri hotela. Už sa tešíme na ďalší úžasný deň, ktorý strávime spolu najbližšie.

Herci z Oteckov u pacientky Natálky

Úžasní, ochotní, obetaví herci zo seriálu Oteckovia. Nadácia Detského kardiocentra ich v jeden deň oslovila a poprosila, či by mohli prísť do DKC potešiť našu pacientku a na ďalší deň už aj osobne prišli, bez zaváhania a so slovami "kedykoľvek". A tak naša pacientka Natálka, ktorá bola krátko po transplantácii srdiečka, dostala k svojim 13tým narodeninám krásny darček! Osobne ju prišli pozrieť a zabláhozať jej Monika Hilmerová, Marek Fašiang, Oliver Oswald a Richard Labuda. Natálka práve v nemocnici v televízii pozerala svoj obľúbený seriál Oteckovia, keď sa vo dverách zjavili jej obľúbení herci naživo. Bolo to dojemné a veľmi milé. Natálke prajeme všetko len to najlepšíe a hlavne veľa zdravia !!!

MDD s Mirom Jarošom

Už tradične 1.6. zorganizovala Nadácia DKC Medzinárodný deň detí v Detskom kardiocentre, ktorý sa tentokrát niesol v speváckom duchu. Všetky zúčastnené deti sa veľmi tešili na skvelé vystúpenie obľúbeného speváka Mira Jaroša. Okrem hospitalizovaných detičiek boli pozvané aj naše deti, ktoré neboli v nemocnici, ale tiež radi zažili parádny koncert Mira Jaroša! Všetci spolu sme si zaspievali a zatancovali na deťom dobre známe Mirove piesne. Podujatie sa konalo v priestoroch parku za budovou Detského kardiocentra.

Ďakujeme partnerom MDD

Touto cestou sa chceme veľmi pekne poďakovať všetkým partnerom, ktorí pomohli, podporili Nadáciu Detského kardiocentra, aby mohla opäť čo najlepšie a najkrajšie zorganizovať Medzinárodný deň detí pre malých bojovníkov v DKC. Spoločnosť **DM Drogerie markt** už niekoľkokrát venovala pacientom kozmetiku, detské kefkky, či pasty, ale aj keksíky pre najmenších. Spoločnosť **IKEA** poslala detičkám plyšáčky či cukríčky. Ďakujeme spoločnosti **Mc Carter** (Body&Future) za chutné nápoje pre detičky, ktoré venovali malým pacientom v rámci podujatia Deň detí 1.6. Firma **Unilever** darovala detičkám kozmetiku už po niekoľký krát, za čo sme veľmi vďační. Firma **Lyreco** myslela aj na personál nemocnice a na Deň detí poslala lekárom aj sestrám chutné Marlenky a Coca coly. Na naše podujatia ku Dňu detí (Športový deň pre pacientov aj MDD v nemocnici v Detskom kardiocentre) venovala spoločnosť **LIDL** Nadácii DKC poukážku v hodnote 200 Eur. Za poukážku sme nakúpili množstvo sladkostí, cukríkov, keksíkov či džúzov pre obe spomínané podujatia.

Creative heart - Srdce ako symbol pomoci

Celkom nový projekt Nadácie Detského kardiocentra. Symbolom práce nadácie je srdce. Symbolom pomoci ľuďi či firiem môže byť získanie srdca či akéhokoľvek iného produktu z dielne Creative heart (Kreatívne srdce).

Značka Creative heart vznikla za účelom pomoci malým pacientom z Detského kardiocentra, ktorí bojujú s ochorením srdiečka. Všetky výrobky sú ručne vyrobené a každý z nich je teda jedinečný. Podporou Nadácie Detského kardiocentra ľudia získajú produkt z centra projektu Creative heart. Finančné prostriedky budú v plnej výške venované na pomoc malým pacientom s kardiologickým ochorením. Všetky produkty je možné nájsť v galérii pod článkom na stránke www.nadaciadkc.sk v sekcii aktuality/creative heart.

J. K.

Darujte svoje body
Shell ClubSmart
Nadácii Detského
kardiocentra,
katalógový kód:
12031

SILVER LAKE RANCH

Aj tu sme boli s našimi pacientmi

O nás

Nielen poklad môžete hľadať na Striebornom jazere. Aj na Slovensku máme fantastickú turistickú atrakciu, ktorá sa nachádza v blízkosti rušného juhoslovenského mestečka Galanta a má názov Ranč na Striebornom jazere.

Je to oáza pokoja a nikdy nekončiacich zážitkov, ktorá si žije svojím vlastným životom. Tempo mu určujú zvieratá, ktoré sa tu chovajú a dodávajú ranču očarujúcu atmosféru.

KONTAKT

ul. Esterházyovcov 29
924 01 Galanta
ranc@rancgalanta.sk
www.rancgalanta.sk
Tel: +421 910 915 915

Celostný pohľad na dieťa v intenzívnej starostlivosti

V roku 30. výročia založenia Detského kardiocentra vydáva kolektív autorov pod vedením doc. MUDr. Ľubici Kováčikovej, PhD. monografiu *Intenzívna starostlivosť v detskej kardiológii*. O obsahu a význame učebnice pre odborníkov starajúcich sa o deti s ochoreniami srdca a ciev, ako aj o odbore kardiointenzívnej starostlivosti hovorí hlavný zostavovateľ učebnice, docentka Kováčiková, primárka Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny Detského kardiocentra, NÚSCH, a.s.

Rozvoj detskej kardiointenzívnej starostlivosti

V druhej polovici 20. storočia zaznamenala starostlivosť o deti s vrodenými ochoreniami srdca obrovský pokrok. Vďaka odvahe a inovatívnosti niekoľkých chirurgov došlo k zdokonaleniu chirurgických postupov a rozvoju mimotelových techník, čo umožnilo operačné riešenie väčšiny vrodených chýb srdca. Výsledky sa zlepšovali najprv pri jednoduchých chybách, ako sú napríklad defekty predsieňového a komorového septa, potom pri komplexnejších výkonoch ako napríklad u tzv. „modrých detí“ pri Fallotovej tetralógii a transpozícii veľkých ciev a v posledných desaťročiach aj pri najzávažnejších chybách, napríklad pri komplexných chybách srdca s jednokomorovou cirkuláciou. Rozvoj kardiouchirurgických techník si začal vyžadovať predoperačnú a pooperačnú starostlivosť, ktorá zahŕňala pochopenie širokého spektra vrodených chýb srdca, ako aj pochopenie vplyvu náročného chirurgického zákroku na rozličné orgány a tiež znalosti v intenzívnej medicíne. Detská kardiointenzívna starostlivosť sa tak vyvinula ako nový odbor slúžiaci na zabezpečovanie špeciálnych požiadaviek detí s vrodenými a získanými ochoreniami srdca.

Charakteristika oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny (OAIM)

Intenzívna starostlivosť o kriticky choré deti zahŕňa neustále sledovanie činnosti srdca a obehu, ako aj liečbu jeho nedostatočnej funkcie a porúch rytmu, ktoré sú u tejto skupiny pacientov bežným

nálezom. Keďže srdce a pľúca úzko súvisia, pri nedostatočnej funkcii srdca je potrebné podporovať dýchanie, resp. ho nahradiť umelou pľúcnou ventiláciou. Pri poruchách funkcie srdca môžu zlyhať aj ostatné orgány, hlavne obličky, pečeň, môžu sa vyskytnúť neurologické poruchy a iné komplikácie. V najzávažnejších prípadoch funkciu srdca a pľúc musí prechodne nahradiť prístroj, tzv. ECMO. Tento názov pozná verejnosť z obdobia pandémie COVID-19, v ktorej pacienti s najzávažnejším priebehom tiež boli napojení na tento špeciálny prístroj.

Spolupráca s odborníkmi

Srdce je kľúčový orgán. Ak nefunguje správne, trpia aj iné orgány. Okrem toho u detí s vrodenými ochoreniami srdca môžu byť prítomné aj iné, pridružené poruchy orgánov alebo genetické ochorenia, ktoré zvyčajne predstavujú viaceré telesné postihnutia. Pre takúto komplexnú starostlivosť je potrebná tímová spolupráca odborníkov zahŕňajúca skúsenosti a zodpovednosť detských kardiológov, kardiouchirurgov, anestéziológov, intenzivistov a zdravotných sestier. Dôležité sú aj konzultácie so špecialistami z iných medicínskych odborov, napríklad genetikmi, detskými neurológmi, endokrinológmi. Najvyššia spolupráca je s odborníkmi z Národného ústavu detských chorôb. Okrem toho je pre nás významná spolupráca so zahraničnými nemocnicami, a to hlavne s Detskou nemocnicou v Bostone počas prvých rokov existencie Detského kardiocentra a už viac ako 25-ročná spolupráca s Detskou nemocnicou vo Filadelfii. Tá zahŕňa študijné pobyty slovenských lekárov a sestier v USA, pobyty amerických expertov v našom kardiocentre, medicínske konzultácie a získanie „second opinion“ (druhého pohľadu) na naše diagnostické a terapeutické postupy, a to u pacientov so vzácnymi, t. j. raritne sa vyskytujúcimi diagnózami. Z týchto špičkových nemocníc preberáme nielen medicínske postupy, ale aj štýl práce, napríklad vedenie vizít, prístup k rodičom, spôsob vzdelávania s využitím telemedicíny a tréning medicínskych zručností pomocou elektronických systémov.

Prístup orientovaný na rodinu

Prístup orientovaný na rodinu na oddeleniach intenzívnej starostlivosti zlepšuje výsledky, ako aj spokojnosť rodiny a ošetrojúceho personálu. Cieľom tohto prístupu je vytvorenie spolupráce na základe vzájomného rešpektovania sa a otvorenej komunikácie medzi zdravotníckymi pracovníkmi a rodičmi. Prioritami pre rodičov počas obdobia kritického ochorenia ich dieťaťa je získavanie pravdivých a zrozumiteľných informácií ako sa dieťa lieči, prítomnosť pri dieťati, podieľanie sa na starostlivosti, mať miesto na odpočinok blízko oddelenia inten-

Intenzívna starostlivosť o kriticky choré deti zahŕňa neustále sledovanie činnosti srdca, obehu, dýchania a mnohopočetnú infúziu liečbu.

zívnej starostlivosti, empatický prístup zdravotníkov a mať pocit, že existuje nádej. Na oddeleniach kardiointenzívnej starostlivosti si prístup orientovaný na rodinu vyžaduje úzku spoluprácu všetkých členov tímu, t. j. intenzivistov, anestéziológov, kardiológov, kardiouchirurgov, zdravotných sestier, sociálnych pracovníkov, psychológov, rodičov aj ďalších členov rodiny. Užitočné je informovať rodičov a pacienta o pooperačnej starostlivosti už pred operáciou. K tomu slúžia informačné brožúry, pohovor, použitie videozáznamu, návšteva oddelenia intenzívnej starostlivosti. Takýto komplexný prístup a potreba venovania pozornosti psychosociálnym aspektom rodiny vyplýva z komplexnosti vrodených chýb srdca. Viac ako jedna tretina detí sa narodí s kritickou srdcovou chybou, ktorá akútne ohrozuje život

V najťažších prípadoch funkciu srdca nahrádza prístroj.

novorodenca a vyžaduje zákroky a intenzívnu starostlivosť skoro po narodení. Rodičia tak majú riziko vzniku úzkosti a depresie. Okrem toho, že sa musia vysporiadať s diagnózou srdcovej chyby ich dieťaťa, v niektorých prípadoch aj s diagnózou genetického ochorenia a prítomnosťou pridružených ochorení a komplikácií vyplývajúcich z chirurgických zákrokov. Chirurgický zákrok však dáva nádej na lepšiu kvalitu života dieťaťa po operácii.

Podnety a multisenzorická stimulácia v prostredí intenzívnej starostlivosti.

Holistický prístup a koncept bazálnej stimulácie

Aj keď sa deti s ochoreniami srdca ocitnú na oddeleniach intenzívnej starostlivosti v situáciách, keď na prvom mieste je záchrana života a liečba zlyhávajúcich orgánov, detského pacienta nemôžeme vnímať len ako diagnózu a chorobu srdca, ale ako dieťa v kontexte jeho potrieb a vývoja. V týchto situáciách dochádza k nedostatku podnetov, aktivity života dieťaťa sú veľmi narušené a obmedzené. Tieto negatívne vplyvy ochorenia a hospitalizácie sa snažíme zmierniť využívaním konceptu bazálnej stimulácie, ktorý sme začali používať ako prvá nemocnica na Slovensku už v roku 2005 a certifikovaným pracoviskom sme sa stali v roku 2007.

V rámci tohto konceptu sa využívajú jednak rôzne formy polohovania pre skľudnenie pacienta, ako aj rôzne metódy stimulácie pacienta, či už jeho dýchania alebo nervovej činnosti. Multisenzorické prvky stimulácie, či už zrakové, čuchové a iné podnety, dokážu spríjemniť dieťaťu a jeho rodičom prostredie oddelenia intenzívnej medicíny. Zaujímajú nás zvyky a návyky dieťaťa, jeho biorytmus, obľúbené chute, obľúbené hry a hračky, rozprávky a iné aktivity. Aplikáciou návykov a zvykov dieťaťa do starostlivosti stimulujeme pamäťové stopy dieťaťa, a tým podporujeme aktivizáciu jeho mozgovej činnosti. Zistenie údajov o dieťati u rodiča tiež pomáha zdoлаvať komunikačné bariéry a napätie, ktoré vyplývajú zo závažnosti situácie.

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.
primárka Oddelenia anesteziológie
a intenzívnej medicíny

Hmatová stimulácia.

Veľvyslankyňa Rakúska navštívila Detské kardiocentrum

Milá, srdečná a bezprostredná dáma - pani veľvyslankyňa Rakúska Mag. Margit Bruck-Friedrich, navštívila nedávno Detské kardiocentrum, pracovisko NÚSCH, a.s., na pozvanie Nadácie DKC.

Jej záujem a neskutočné nadšenie dáva obrovskú nádej k spolupráci a dlhodobej komunikácii s tak blízkou krajinou, akou Rakúsko pre Slovensko je. Zintenzívnenie vzťahov na medicínskej báze a podpora nadácie na Slovensku pôsobiacich rakúskych spoločností je výzvou ako pre špecialistov Detského kardiocentra, tak aj pre jeho Nadáciu DKC.

Úprimne sa tešíme z nastávajúcej spolupráce a ďakujeme pani ambasádorke za jej záujem, energiu, láskavosť a príjemne strávený čas v jej spoločnosti.

J.K.

Človek na vedúcu pozíciu musí ísť vyzretý

Sestrou v Detskom kardiocentre je už takmer 30 rokov. Vedúca sestra na Oddelení funkčného vyšetřovania DKC **Jana Klusková** nám porozprávala, čo ju naučila náročná práca sestry, ako si pamätá na začiatky na oddelení, ale aj, ako bola pri zavádzaní nových metodík, ktoré boli v tom čase svetovým prvenstvom.

Kedy u teba padlo rozhodnutie, zamestnať sa v Detskom kardiocentre a prečo táto voľba?

Ak čakáte, že o Detskom kardiocentre som čítala a moja túžba bola tam aj pracovať, tak u mňa to tak nebolo. Zdravotnú školu som ukončila v roku 1989 ako všeobecná sestra. V tom čase sme sa totiž na zdravotnej škole delili na všeobecné a detské sestry. Ihneď som začala pracovať na internej ambulancii v poliklinike v Námestove na Orave. Po dva a pol roku (v roku 1993) som sa rozhodla odísť do Bratislavy. Keďže som chcela pracovať len na denné zmeny, tak som si podľa toho hľadala prácu. Bolo to v období, kedy ešte bolo zdravotných sestier dostatok a získať prácu na jednozmennú prevádzku bolo dosť zložitú. Ale v tom čase bolo voľné miesto v Detskom kardiocentre na Oddelení funkčného vyšetřovania, kde pracujem až dodnes, hoci do Bratislavy som plánovala odísť len na 2-3 roky.

Profesor Mašura bol dlhé roky tvojim primárom, ako by si charakterizovala vašu spoluprácu, váš spoločný pracovný život?

S profesorom MUDr. Mašurou som pracovala 27 rokov, z toho 17 rokov ako vedúca sestra. Bolo to 17 plodných rokov, ktoré nie vždy boli jednoduché a zaliate slnkom. Nakoľko ja nepoznám „slepú poslušnosť“, tak niekedy to vyzeralo ako „talianske manželstvo“. Profesor Mašura je nielen odborník, ale aj človek. Nikdy nevystupoval autoritársky, vždy poprosil, poďakoval, pozdravil. Počas výkonov na katetrizačnej sále nikdy nezvýšil hlas, práve naopak, vždy zachoval chladnú hlavu. Naša spolupráca bola postavená na komunikácii, vzájomnej tolerancii a dôvere. Veľa ma naučil o detskej kardiológii, ale naučil ma aj veriť samej sebe. Aj keď to tak navonok nevyzeralo, bol na mňa veľmi prísny. Pre neho ne-

existovalo, že niečo neviem zabezpečiť, že nestíham. Som vďačná, že som veľkú časť môjho profesijného života mohla pracovať práve s ním.

Detská kardiológia nie je jednoduchá medicínska oblasť. Čo ti dala práca vedúcej sestry na Oddelení funkčného vyšetřovania DKC?

Detská kardiológia – Detské kardiocentrum je jediné na Slovensku. Invazívne výkony na srdci a cievach u detí sa vykonávajú na Slovensku iba na našom Oddelení funkčného vyšetřovania. Preto aj práca na pozícii vedúcej sestry je o to náročnejšia, že nemá kde ísť po rade, čo ako robiť, kde čo zabezpečiť. Preto ma táto práca naučila spoliehať sa sama na seba. Keď sa spätne pozerám na tie roky, tak si uvedomujem, že do pozície vedúcej sestry som išla príliš mladá. Človek na vedúcu pozíciu musí ísť vyzretý. Preto aj touto cestou chcem poďakovať mojim dievčatám – sestrám, ktoré museli znášať moje nedostatky, stále tolerujú moje chyby a ktoré sú mi oporou. V tomto zložení sestier pracujeme už 25 rokov, takže sa poznáme dokonale. Práca vedúcej sestry ma stále učí, že musíme pracovať tímovo, a to je pri mojom individualizme ťažké.

Deti sú určite nároční pacienti. Ako zvládaš asistovať práve tejto vekovej kategórii?

Ako sa hovorí, že víno dozrieva vekom, tak aj ja vekom ťažšie zvládam určité situácie. Hlavne, keď ide o deti, ktoré majú 15 a viac rokov, a ktoré poznáme od narodenia a vieme, že ten stav nie je dobrý. Tu je naozaj potrebné odosobnenie sa a strázenie si svojho osobného života. Aj keď sa hovorí, že v zdravotníctve nepoznáme pracovný čas, práve naopak. Ak chceme zvládať náročné situácie v práci, musíme mať čas aj na svoj osobný život, na svoje záujmy, kde „zresetujeme“.

Bola si pri tom, keď pán profesor katetrizoval prvých pacientov. Kam sa posunuli z tvojho pohľadu tieto neinvazívne zákroky?

Nebola som úplne od začiatku, nakoľko ja som nastúpila až v roku 1993 a prof. Mašura už katetrizoval, keď som ešte chodila na základnú školu. Ale bola som pri zavádzaní nových metodík. Či už spolupráca s Bostonskou nemocnicou (1993), kedy sme začali používať kovové špirály na uzáver skratov alebo v roku 1995, kedy ako prví na svete sme začali používať Amplatzov oklúzor. Je to obrovský posun. Pred 30 rokmi to boli hlavne diagnostické vyšetřenia,

dnes už prevažujú intervenčné výkony. Samozrejme, je veľký rozdiel aj v používaní materiálu, či už všeobecného, ale aj špeciálneho. Dnes je všetko jednorazové, či už špeciálny zdravotnícky materiál, ale aj „rúškovanie“. Ja si pamätám časy, keď sme skladali plátene plachty a dávali ich sterilizovať alebo prali gumené rukavice, katétre po použití umývali, dezinfikovali a „namáčali“ do glutaraldehydu na ďalšie použitie. Čo ma teší je naozaj ten pokrok v intervenčných výkonoch. Určité spektrum chýb srdca, ktoré riešili chirurgovia cez „otvorený“ hrudník s použitím mimotelového obehu, dnes riešime invazívne cez „cievu v nohe“, čo samozrejme skraca dobu hospitalizácie a rekonvalescencie.

Čo by si na záver chcela odkázať tým, ktorí budú čítať tento článok?

Ak ste zamestnaní v DKC: pamätajte, že len tímová práca nás posunie ďalej. Nikto z nás nie je viac alebo menej, práca všetkých je potrebná a dôležitá. Pracujte tak, ako by ste očakávali od zdravotníkov, keby ste boli na mieste pacienta – rodiča. A pre ostatných čitateľov: vážme si každý deň, keď môžeme byť so svojimi najbližšími.

M. K.

30
rokov zachraňujeme
detské životy
a vraciame nádej
rodinám

© 2022 Nadácia Detského kardiocentra

- jediné detské kardiocentrum na Slovensku
- liečba celého spektra vrodených a získaných ochorení srdca
- jedinečné a najmodernejšie diagnostické a liečebné postupy
- holistický prístup k pacientovi
- starostlivosť orientovaná na rodinu
- spolupráca s detskými nemocnicami v Bostone a vo Filadelfii

Spojenie je začiatok, vydržiavať je pokrok a spolupráca je úspech.
Henry Ford

30
rokov zachraňujeme
detské životy
a vraciame nádej
rodinám

© 2022 Nadácia Detského kardiocentra

- 220 000 kardiologických vyšetření
- 160 000 echokardiografických vyšetření
- 22 000 hospitalizácií
- 20 000 výkonov v celkovej anestézii
- 10 000 kardiochirurgických operácií
- 10 000 katetrizácií
- 500 rádiorekvenčných katéetrových ablácií

Číslo sú zdkladom všetkého diania.
Pytagoras

Takto sa detičkám darilo v školskom roku 2021/2022

Piaty ročník edukačného projektu Nadácie Detského kardiocentra je za nami a môžeme s istotou povedať, že dopadol opäť veľmi úspešne. Takmer 30 malých pacientov dostalo podporu vo forme špeciálnych pedagógov, ktorí ich navštevovali počas celého školského roka v pohodlí domova, aby im pomohli so všetkým, čo každé dieťaťko individuálne potrebuje. Prinášame vám niekoľko vyjadrení samotných špeciálnych pedagógov k detičkám a ich progresu.

Emmka - stretnutia sú primárne zamerané na zvládanie školských povinností, občas jej sprostredkujem učivo inou formou za účelom lepšieho porozumenia s využitím viacerých senzorov. Podarilo sa nám zlepšiť čítanie s porozumením. Musíme sa zamerať aj na logické myslenie. Emmka napreduje.

Ninka - navštevuje bežnú ZŠ už druhý rok. Osvojuje si kľúčové kompetencie dobre, pri práci je potrebné investovať značnú dávku energie do jej motivácie. Počas školského roka bolo nutné usmerňovať aj asistentku učiteľa, ktorú má Ninka, a tak ju viesť k efektívnejšej spolupráci.

Marko - nové dieťa v projekte, spoznávame sa, milý a spolupracujúci chlapec. Počas školského roka sme realizovali rôzne špeciálnopedagogické aktivity, s cieľom Marka lepšie spoznať a pomôcť mu v predškolskej príprave. Venovali sme sa grafomotorike, rozvoju číselných predstáv, kompetenciám pri poznávaní sveta okolo nás. Marko na jeseň nastupuje do 1. ročníka ZŠ.

Victoria - pracujeme na rozvoji komunikácie a rozvoji sociálnych zručností. Veľmi dobrá práca, vzhľadom k ADHD sme pracovali častejšie po menších časových úsekoch a pravidelne sme menili vzdelávaciu tému. Matka bola zmotivovaná pre zmenu vzdelávacej inštitúcie, Victoria navštevuje špeciálnu školu, vzdeláva sa s rovesníkmi s rovnakým handicapom, zažíva úspech a darí sa jej.

Marek - aktuálne navštevuje 2. rok ZŠ, pracujeme na deficitoch v oblasti grafomotoriky a zameriavame sa na analyticky syntetickú časť osvojovania si čítania. Realizuje tréning podľa El'konina. Marek úlohy zvládol a postupne sme trénovali iné oblasti špeciálnopedagogického spektra - pravo-ľavú orientáciu a priestorovú orientáciu. Marekovi sa darilo a úspech ho motivoval.

Mia - je to veľmi milé dievčatko, rada so mnou pracuje. Má logopedický problém, navštevujú logopéda a doma cvičia. Mia má problémy s udržaním pozornosti, od predkladanej aktivity odbieha a má ju tendenciu rýchlo ukončiť a začať inú. Učíme sa, ako treba veci dokončiť, motivujem ju k väčšej spolupráci a učíme sa väčšej trpezlivosti, trénujeme pozornosť. Je to veľmi inteligentné a bystré dievčatko, rodina je veľmi spolupracujúca.

Matiasko - krásne pracuje, i keď máme s mamkou čo robiť, aby vydržal. Všetko mi chce ukázať, povedať, opýtať sa. Veľmi rád pozerá fotky mojich žiakov z triedy a počúva, čo sme v škole robili. Okrem klasicky špec. pedagogických vecí riešime aj logopédiu. S malinkým bračekom majú krásny vzťah. Matiasko je akčný, vždy ma vystiska, povie mi, že "si kočka".

Grétko - pracujeme dosť často online. Je to síce náročnejšie na prípravu i samotnú činnosť, ale Grétko je šikovná, veľmi sa rozčítala, tak si stále prečítame aj rozprávku a pracujeme s textom. So všetkými deťmi pracujem a vidím, že ich to baví a aj im to pomáha. Niekde to ide po krôčikoch a niekde úžasne. Všade ma berú tak trochu ako rodinnú známu a niekedy mám pocit, že pracujem aj s nimi. Mám z nich radosť.

Marcus - urobil veľký pokrok v zmyslovom vnímaní, navštevuje 2x do týždňa špeciálnu školu. Býva žiaľ často chorý, tak je doma asi viac ako v škole, ale aj napriek tomu sa krásne posúva v každej oblasti. Dokáže tvoriť celé vety, ktoré sú zmysluplné, dokáže klásť otázky, ktoré sú tiež zmysluplné, čo na začiatku našej spolupráce nevedel. Priraduje farby, vie určiť množstvo, dokáže priradovať obrázky podľa určitej hierarchie. Vydrží pracovať počas celej doby, keď sme spolu, teší sa vždy na stretnutie a svoju radosť dáva najavo spôsobom jemu primeraným. S rodinou sa spolupracuje veľmi dobre.

Ivko - v komunikácii s Ivkom máme pokroky, ešte je potrebné vyvodzovať niektoré hlásky, čo sa mu veľmi nechce, ale dá sa s ním už porozprávať. Zlepšuje sa aj v jemnej motorike, aj keď má ešte problémy s grafomotorikou. Najradšej má výukové programy, ktoré mám v PC, to mu ide najlepšie.

J. K.

Ďakujeme veľmi pekne sponzorom projektu, bez ktorých by nebolo možné projekt realizovať.
Generálny partner: SLOVCLEAN, hlavní partneri: FINPORTAL, 365.INVEST, NOVARTIS, ČSOB NADÁCIA, reklamní partneri: KARIREAL, ADIFEX.

„Svoj čas venujeme nielen biznisu, ale aj pomoci druhým“

Spoločnosť SLOVCLEAN, ktorá patrí k top slovenským firmám v oblasti upratovania, je úspešná nielen vo svojom biznise. Zároveň za ňou stoja skutočne veľkorysí a láskyplní ľudia. Aj napriek neľahkej dobe podporujú Nadáciu Detského kardiocentra, konkrétne edukačný projekt Žijem naplno, už päť rokov. Prinášame vám rozhovor s generálnym riaditeľom Ing. MARIANOM LALIKOM o tom, prečo spoločnosť podporuje práve našu nadáciu aj o dôvodoch, pre ktoré sa rozhodli svoju finančnú pomoc rozšíriť aj na ďalšie naše projekty. Čo si, samozrejme, veľmi vážime a za čo im patrí veľká vďaka.

Spoločnosť Slovclean si zakladá na dôvere, osobnom prístupe a neustálom rozvoji. Vážime si vašu pomoc, ste našim stabilným partnerom už niekoľko rokov. Čo vás vedie k tomu, venovať sa popri práci aj charitatívnej činnosti?

Spoločnosť SLOVCLEAN je na trhu už dlhých sedemnásť rokov. Za ten čas z malej rodinnej firmy s pár zamestnancami vyrástla na jednu z najväčších upratovacích spoločností na Slovensku. Už viac rokov sme sa venovali aj charite, pomáhali sme, ale boli to skôr jednorazové malé projekty, nič systematické. Pred piatimi rokmi sme si povedali, že je najvyšší čas, aby sme sa pomoci tým, ktorí ju potrebujú, začali venovať naplno, dlhodobo a systémovo. Sme veľká, úspešná firma a také by mali byť veľkorysé, zodpovedné a vedieť investovať financie a čas nielen do svojho biznisu, ale aj do pomoci druhým. Jednoducho sme do toho rozhodnutia dozreli. Premýšľali sme, koho podporiť. Keď sme sa „rozhládali“ po vhodnom projekte, uvedomil som si, koľko je na svete ľudského nešťastia. Niekedy v tom čase sme sa stretli s pani riaditeľkou Nadácie Detského kardiocentra, pani Kadlečikovou, a bolo rozhodnuté. To, čo nadácia robí a s akou láskou, nadšením a nasadením to robí, nás okamžite oslovilo, takže sme neváhali ani minútu. Išli sme do toho a odvtedy nadácii pomáhame.

Náš spoločný projekt edukácie malých kardiologických pacientov „ŽIJEM NAPLNO“ trvá už úctyhodných 5 rokov. Ako vnímate túto spoluprácu s odstupom času?

Tak, že to bolo jedno z najlepších rozhodnutí, aké sme vo firme urobili. Keď dostávame od vás spätnú väzbu, ako sa deťom po operácii srdiečka v programe ŽIJEM NAPLNO darí, ako práve vďaka nemu robia pokroky a môžu sa rýchlejšie a v lepšej kondícii vrátiť do „normálneho“ života, cítime, že to má zmysel. Že

skutočne pomáhame. Že aj vďaka nám sa majú deti s chorým srdcom aspoň o niečo lepšie. Asi všetci hľadáme zmyslupnosť v našich rozhodnutiach, v našej práci, snažíme sa o to, aby sme robili v živote pekné veci a dobré skutky. My tú zmyslupnosť vidíme v našej pomoci malým kardiologickým pacientom. Pretože, ako nám tím ľudí, ktorí sa o tieto detičky stará (mimochodom, úžasní, neskutoční ľudia!) povedal, choroba či trápenie týchto detí nekončia na operačnej sále. Po pobyte v nemocnici majú problém vrátiť sa do školy, majú veľa zameškaného, zostávajú doma, kvôli svojmu hendikepu niekedy v izolácii od svojich rovesníkov. Ja som šťastný, že vďaka projektu ŽIJEM NAPLNO, ktorý finančne podporujeme, sa deťom môžu individuálne venovať špeciálni pedagógovia a že deti rýchlejšie napredujú a vracajú sa do školy a medzi svojich kamarátov. Je to neskutočne dobrý pocit.

Na fotografii vľavo predseda predstavenstva spoločnosti Slovclean a.s. Martin Záhora, keď odovzdával prvý šek Nadácii DKC v roku 2017.

„S nadáciou máme za tých päť rokov vybudovaný už nielen profesionálny, ale aj priateľský vzťah. Sme v pravidelnom kontakte.“

Svoju finančnú podporu tento rok navýšite aj pre ďalšie detičky, ktoré sú na „čakacej listine“ na zariadenie do tohto projektu. Prečo ste sa takto rozhodli?

Ako som povedal – vidíme v tom zmysel, teší nás to a máme radosť, že aj vďaka nám sa majú deti lepšie. Vedeli sme, že o zapojenie detí do programu ŽIJEM NAPLNO je medzi rodičmi veľký záujem, väčší, ako pokrývali naše financie. Tak sme si povedali, že po piatich rokoch je opäť ten správny čas, aby sme našu pomoc navýšili a do programu sa mohli zapojiť aj deti z čakacej listiny. U nás vo firme to bolo spontánne a jednohlasné rozhodnutie. A to aj v týchto ekonomicky ťažkých časoch.

Najnovšie ste sa rozhodli zafinancovať aj nákup tzv. „virtuálnych okuliarov“ pre pacientov v rámci projektu Cognito Care. Je to na Slovensku úplná novinka a unikát a našim malým bojovníkom bude nesmierne nápomocná tak pri zákrokoch v nemocnici, ako aj pri edukácii. Čo vás presvedčilo, aby ste finančný príspevok venovali aj v rámci tohto zaujímavého projektu?

S nadáciou máme za tých päť rokov vybudovaný už nielen profesionálny, ale aj priateľský vzťah. Sme v pravidelnom kontakte a keď nám predstavili projekt Cognito Care, okamžite nás to zaujalo. Je to úplne

unikátny projekt a my radi podporujeme novinky a inovatívne veci, ak majú zmysel. Absolútne tiež dôverujeme pani primárke doc. Kováčikovej, ktorá zo zahraničia už priniesla ideu projektu ŽIJEM NAPLNO (a ukázal sa ako mimoriadne potrebný a prospešný) a ktorá teraz prišla s nápadom na „virtuálne okuliare“. Som presvedčený, že vďaka nim budú malí pacienti lepšie znášať rôzne, často aj bolestivé zákroky v nemocnici, nehovoriac o tom, že virtuálne okuliare budú používať aj špeciálni pedagógovia pri práci s detičkami po ich odchode z nemocnice v rámci programu ŽIJEM NAPLNO.

Ako sa vy staráte o svoje srdiečko?

Som zaneprázdnený človek, ktorý trávi v práci viac času, ako by mal. Ale snažím sa nájsť si priestor aj pre seba a hlavne svoje deti. Sú už veľké, ale čas strávený s nimi je pre mňa stále dôležitý, s nimi som pokojnejší, šťastnejší a užívam si to rovnako, ako keď boli malé. Venujem sa športu – futbalu, tenisu a plávaniu. No a každoročne idem s partiou kolegov a kamarátov na tri týždne na rybačku do Nórska. Na toto sa teším celý rok, to je pre mňa skutočný relax a „vypnutie“. Keď sme zdraví, pokladáme to väčšinou za samozrejmosť. Odkedy pracujem s nadáciou, viem, že zdravie vôbec nie je samozrejmosť a že by sme si ho mali vážiť ďaleko viac. Môj hlboký obdiv patrí všetkým lekárom, sestričkám a ďalšiemu personálu v Detskom kardiocentre a ľuďom v Nadácii Detského kardiocentra, ale tiež všetkým rodičom detí s chorým srdiečkom, no a v neposlednom rade malým pacientom, ktorí bojujú o svoje zdravie. Tí sú pre mňa skutoční hrdinovia! My sa im len snažíme pomôcť, aby ten boj mali ľahší.

J. K.

Žijem naplno!

Pomocť môžete aj vy! Aj vďaka vašej podpore môže dostať čo najviac detí šancu na plnohodnotný život. V prípade záujmu nám napíšte na srdiecko@nadaciadkc.sk.

Nadácia Detského kardiocentra sa o pacientov s vrodenou chybou srdca zaujíma aj po ich prepustení z hospitalizácie. Špeciálnu starostlivosť si vyžadujú pacienti vzhľadom na ich sťaženú prispôbovivosť na bežný každodenný režim, prirodzený pre ich rovesníkov. Ide o následky po rôznych zákrokoch a liečebných metódach. V súvislosti s prerušovanou pravidelnou školskou dochádzkou a ďalšími pre život zdravého dieťaťa samozrejmi životnými situáciami sa kardiologicky choré dieťa ťažko zaraďuje do normálneho života.

Nadácia DKC preto organizuje projekt, ktorý bude týmto deťom poskytovať možnosti ľahšie sa zaradiť do života, a to s pomocou terapeutov a špeciálnych pedagógov. Tí budú vzdelávať malých pacientov v pohodlí ich domova. Cieľom projektu je, aby asistenti a pedagógovia v podobe tréningov a doučovacích metód špeciálnymi prístupmi pomáhali chorým deťom a ich rodičom prekonávať ochorením spôsobené handicap.

Každou návštevou kardiocentra sa učíte

Je to anjel bez krídel. Nielen svojou krehkosťou, keď sa na ňu človek pozrie, ale aj svojou čistou dušou a veľkým srdiečkom, ktoré z nej vyžaruje zo všetkých strán. Speváčka a herečka *Janka Lieskovská* chodí navštevovať pacientov do Detského kardiocentra už deväť rokov. Svoje dojmy a pocity nám priblížila v rozhovore.

Ako dlho už navštevuješ detičky v Detskom kardiocentre?

Už to bude asi nejakých 9 rokov. Pamätám si, že sme prišli na oddelenie za deťmi spolu s kolegami z divadla Nová scéna a zaspievali niekoľko piesní z muzikálu *Princ a Večernica*. Vidieť tú radosť v ich očiach, keď sme sa tam zrazu objavili v rozprávkových kostýmoch, bolo moc dojemné a krásne. Asi nikdy som necitila väčší zmysel môjho povolania, ako v tom momente. Odvtedy som už navštevovala deti pravidelne.

Úprimne si vážime, že to s nami "ťaháš" už tak dlho a pri každej návšteve DKC sú tvoje pocity určite silné. S akými dojmami vždy odchádzaš?

To sa ťažko opisuje slovami. Je to neprenosná skúsenosť. Až keď sa človek reálne ocitne v priestoroch nemocničných izieb, prístrojov, detičiek pripútaných na lôžka, pozerá do očí ustarostených rodičov... bijú sa vo vás mnohé emócie. Zo začiatku som mala zmiešané pocity a popravde aj trochu strach, pretože je to veľmi citlivé prostredie. Vchádzate do izieb so zámerom priniesť aspoň trochu radosti, no zároveň sa bojíte, aby ste nerušili. Každou návštevou sa učíte, ako sa s deťmi a rodičmi rozprávať, musíte sa vedieť na nich naladiť, niekedy len počúvať alebo sa snažiť ich rozptýliť. Každá izba je iná, detičky sú v rôznej kondícii, vnímate tú bezmocnosť rodičov, ktorí majú častokrát slzy na krajíčku. No keď sa zrazu deti rozhovoria a pustia vás do svojho sveta, povedú vám o svojich koníčkoch, o svojich kamarátoch a oddelenie zaplaví smiech, sú to veľmi silné a krásne chvíle.

Detské kardiocentrum má tento rok 30 rokov. Ako vnímaš toto úctyhodné číslo?

Je to úžasné. Za tým číslom sa totiž skrýva neuve-

riteľne veľa zachránených detských životov, nádejí, príbehov, toľko pomoci, toľko energie, úsilia a zároveň splnených snov. Je pre mňa obrovskou cťou poznať a stretávať sa s takými úžasnými odborníkmi, ktorí pracujú na oddelení Detského kardiocentra a ktorí sú zároveň neskutočne láskavými ľuďmi. Tie záranky, ktoré sa tam dejú za pomoci rovnako špičkových sestier, lekárov, celého personálu, sú pre mňa vlastne stále nepochopiteľné a dych berúce.

Janka chodí pravidelne za detičkami už deväť rokov.

Už niekoľko rokov si tvárou našich maskotov "kardiokamarátov". Pravidelne chodieváš na podujatia Nadácie Detského kardiocentra. Na ktoré najradšej spomínaš?

Na všetky. Vážne. Dievčatá z nadácie pre deti a rodiny totiž vždy pripravujú tak úžasný program, že je to vždy nádherný čas plný radosti. Je to taký ten pocit, ako keď sa stretávate so vzdialenou rodinou, s ktorou, aj keď sa dlho nevidíte, vždy si ten čas naplno užijete a tešíte sa z každej chvíle. Zároveň vidieť tých neskutočných malých bojovníkov, ktorí sa napriek všetkým ťažkostiam a komplikáciám usmievajú a sršia šťastím, je pre mňa vždy neuveriteľne očistné. Všetci poznáme tie chvíle, keď sa nám nedarí a trápime sa častokrát malichernosťami. Ako som kedysi povedala, Nadácia Detského kardiocentra je pre mňa jedným veľkým majákom, ktorý mi stále pripomína, čo je v živote naozaj dôležité. Vždy budem za ňu vďačná.

Už niekoľkokrát Janka spievala aj na podujatiach Nadácie Detského kardiocentra.

S deťmi z DKC si Janka vždy užije spoločný čas. Na fotografii s malou pacientkou na športovom dni v rámci MDD 2022.

Ako sa ty staráš o svoje srdiečko?

Čím som staršia, tým si viac a viac uvedomujem všetku tú prepojenosť vonkajšieho a vnútorného sveta a všetky činitele, ktoré ovplyvňujú kvalitu nášho života. Určite nepatrím k ukážkovým protagonistom zdravého životného štýlu, ale minimálne sa snažím počúvať svoje telo a nezaťažovať ho zbytočne nezdravou stravou. Nie vždy má človek dostatočný čas na oddych a relax, no učím sa pracovať so stresom, ktorý je pri mojej práci často prítomný. Pravidelne cvičím ráno 5 Tibeťanov, snažím sa čo najviac usmievať a byť vďačná za všetko, čím ma život obdaroval. Úprimná vďačnosť, ktorá vychádza zo srdca má obrovskú silu, ktorá zároveň lieči a prináša do života šťastie.

Prezrad' nám, pri čom sa ti dokáže najčastejšie rozbúchať srdce?

Najčastejšie? Pri čakaní na začiatok predstavenia. Je to ten dobre známy pocit zodpovednosti, či všetko dopadne tak, ako by si človek prial. U nás perfekcionistov je to naozaj časté! No taktiež, keď sa stretnem s nespravodlivosťou. Na tú som veľmi citlivá. V momentoch nadšenia. Keď vás obkolesí ľudskosť a добрota. Pretože už nie sú samozrejmosťou.

J. K.

Zdroj profilovej fotografie: Petra Bošanská

Deň detí sme oslávili športom aj Mirom Jarošom

Krásne chvíle plné radosti, darčiekov, sladkostí, hudby a športu zažili malí pacienti s ochorením srdiečka za posledné dni. Tieto nezabudnuteľné chvíle im pripravila Nadácia Detského kardiocentra, s ktorou títo malí bojovníci zažili hneď dve oslavy Dňa detí. Prvou oslavou ich najkrajšieho sviatku bol športový deň a druhou skvelý koncert Mira Jaroša priamo v parku pri Detskom kardiocentre!

Oslavy Dňa detí sa začali už v piatok 27.5., kedy malí pacienti Detského kardiocentra zažili vôbec po prvýkrát v živote, čo znamená športovať, súťažiť a zvíťaziť! Napriek ich zdravotnému stavu podali všetci v športových disciplínach skvelé výkony,

na ktoré boli právom hrdí. Boli za to patrične odmenení medailami, diplomami a hračkami. Medaile im na krk vešal ambasádor nového športového klubu ŠK Srdiečko Martin Šmahel, ktorý im zagratuloval k výbornému športovému výkonu.

„Bolo skvelé vidieť, ako si deti užívali radosť z pohybu a ich rodičia chvíle bez obáv, lebo sa všetko dialo pod dohľadom kvalifikovaných odborníkov. Mal som tam všetky 3 dcéry a tie sa tiež do všetkého zapojili. Sám som bol v útlom veku kardiologický pacient, no nikdy mi so srdcom nepomohlo nič tak výrazne ako pohyb, šport a súťaženie. Preto budem vždy stáť na strane športu a pohybu a nabádať do neho deti aj ich rodičov. A tu v nadácii mám na to skvelý priestor. Verím, že sme odštartovali novú éru a teším sa na jej ďalší rozvoj a pribúdajúcich členov,“ povedal Martin Šmahel.

Medzi vzácnymi hosťami bola pani primárka Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny doc. Ľubica Kovačiková, ktorá vysvetlila prítomným deťom, rodičom a ďalším hosťom, že aj deti s ochorením srdiečka môžu športovať. „Najnovšie výskumy z USA a Austrálie ukazujú, že malí pacienti s ochorením srdca, ktorí športujú, majú lepšie zdravotné výsledky, ako tie, ktoré sa nehýbu. Som rada, že nadácia projekt, ktorým som sa inšpirovala v USA, pretavila do nášho nového športového klubu pre

naše deti,“ vysvetlila doc. Kovačiková. Nechýbali ani naše dlhoročné tváre Janka Lieskovská a René Štúr, ktorí sa s nami zabavili aj zašportovali a zatancovali si s malými bojovníkmi. Sme vďační, že športový klub má aj ambasádora Tomáša Masaryka, ktorý ako známy motivátor na vozíku pripomenul deťom, že aj napriek hendikepu je možné športovať a dosahovať skvelé výsledky. Veľká vďaka patrí aj Slovenskému stolnoteniseovému zväzu, ktorí venovali pre športový projekt nadácie stôl, loptičky a rakety pre malých športovcov.

Ani tento rok sme nezabudli na pacientov, ktorí musia Medzinárodný deň detí tráviť v nemocnici a zotavujú sa po rôznych zákrokoch. Nadácia Detského kardiocentra im na Deň detí urobila obrovskú radosť, a to súkromným koncertom Mira Jaroša priamo v priestoroch DKC v parku, kde krásne svietilo slniečko a deti si zatancovali a zaspievali spolu s týmto obľúbeným spevákom. Ten vytvoril tak úžasnú atmosféru, že okrem prítomných ľudí na koncerte vykukali z nemocničných okien aj ďalší pacienti a personál nemocnice.

„Robiť radosť deťom vo všeobecnosti je nádherná vec. Ale robiť ju deťom, ktoré majú zdravotné obmedzenia vážneho charakteru a ich domovom je často nemocnica, je nenahraditeľný pocit.

27. 5. sme s malými „srdiečkarmi“ bojovali o víťazstvá v ich športovom klube Srdiečko a 1. 6. sme potešili pacientov hospitalizovaných a aj tých, ktorí prišli práve na kontrolu do DKC. Úprimne a veselo sme oslávili sviatok Dňa detí v oba dni a rozdali sme množstvo darčiekov, pohladení, objatí a úsmevov. Nevieť, či existuje krajšia práca na svete, ako je tá naša, v Nadácii Detského kardiocentra“, povedala Mária Kadlečíková, riaditeľka Nadácie Detského kardiocentra.

Naši tréneri v ŠK Srdiečko

Denis Bučko – tréner športovej pohybovej prípravy

Práca s deťmi z Detského kardiocentra je výbornou skúsenosťou. Som veľmi rád, že môžem byť súčasťou tohto unikátneho projektu, ktorý sa venuje rozvoju našich malých pacientov po všetkých stránkach. Rozvoj pohybových schopností má priaznivý vplyv na ich celkový vývoj.

Lenka Považanová – trénerka tanca

Športový projekt Srdiečko vnímam ako revolučný projekt u nás na Slovensku a veľký krok vpred. Mení životy, doslova. Naša spoločnosť potrebuje osvetu a dostávať nové informácie na základe vedeckých poznatkov a skúseností. Obzvlášť takého zásadné, ktoré dokážu zlepšiť kvalitu života detí s kardiovaskulárnymi a inými pridruženými ochoreniami a robiť ich svet šťastnejším. Som vďačná, že môžem byť súčasťou projektu od jeho samotného začiatku.

Patrik Mozola – tréner športovej pohybovej prípravy

Projekt Nadácie Detského kardiocentra vnímam ako výborný nápad. Som rád, že sa telesná aktivita pre tieto deti prestala vnímať ako niečo nebezpečné a škodlivé. Je dôležitý nie len z hľadiska rozvoja pohybových a kognitívnych schopností, ale aj z hľadiska socializácie.

J. K.

Nadácia Detského kardiocentra je nezisková organizácia

založená po vzniku Detského kardiocentra v roku 1993

podporuje aktivity vedúce k zlepšeniu komplexnej starostlivosti o deti s ochoreniami srdca

pre viac informácií navštívte stránku www.nadaciadkc.sk

Nikto nemôže pomôcť každému, ale každý môže pomôcť niekomu.

Ronald Reagan

30

rokov pomáhame Detskému kardiocentru

© 2022 Nadácia Detského kardiocentra

1992 prvé ECMO - mimotelová mechanická podpora srdca

1995 svetové prvenstvo - katetrizačný uzáver defektu predsieňového septa Amplatzovým oklúzorom

1998 prvá transplantácia detského srdca

2008 prvá dlhodobá mechanická podpora u dieťaťa v rámci krajiny V4

2008 prvá rádiorefekvenčná katérová ablácia arytmií

To najkrajšie na svete nie sú veci, ale chvíle, okamžiky...

Karel Čapek

30

rokov zachraňujeme detské životy a vraciame nádej rodinám

© 2022 Nadácia Detského kardiocentra

Ďakujeme vám za každú zaslanú prázdnu SMS

Poslať SMS
NEZABOLI!

na číslo

872

Pošleme deťom, ktoré bolí srdiečko správu, že v tom nie sú sami.

www.nadaciadkc.sk

Cena jednej SMS = 2 €

*Ak vám nejde zaslať prázdna sms, stačí dať medzeru alebo bodku do textu správy.

Foto: Robo Homola

Aj títo talentovaní umelci venovali svoje diela do projektu „Cez umenie k detskému srdcu“

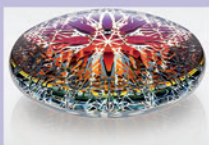

Asot Haas

Sympatický umelec Asot Haas pochádza z umeleckej rodiny. Zaujíma sa o súčasné moderné technológie a snaží sa ich zapájať do výtvarnej scény. Hovorí, že umenie by malo prinášať pocity, pohľady, názory na aktuálnu dobu, v akej sa nachádza.

Pre Nadáciu Detského kardiocentra do projektu Kalendár 2022 "Cez umenie k detskému srdcu" venoval svoje nádherné dielo, ktoré nazval "Sun". Ďakujeme!

<https://asothaus.com/>

Štefan Široký

Skvelý sochár a maliar Štefan Široký pracuje s mramorom, ónyxom a žulou. „Na začiatku je len kus kameňa, do ktorého, keď ho správne počúvate, vtláčite svoje predstavy, sny a skúsenosti“.

Do projektu Nadácie Detského kardiocentra „Cez umenie k detskému srdcu“ venoval krásne dielo, ktorému dal názov „Strom“.

<http://art2you.eu/stefan-siroky/>

Gabriel Štrassner

Jeho otec bol sochár, bol pre neho vzor. Od detstva sa ho snažil kopírovať pri práci, namiesto hračiek bol s ním v ateliéri. Špecializuje sa na kameň a keramiku. Inšpirácia k tvorbe prichádza väčšinou sama, má voľnú tvorbu, pri ktorej sa vždy uvoľní. Okrem sochárstva je aj reštaurátor a pedagóg. A prečo sa zapojil do charitatívnej akcie Nadácie Detského kardiocentra? „Myslím si, že každá takáto akcia, ktorá je spojená s pomocou pre niekoho, je dobrá. Obzvlášť, keď išlo o deti, myslím si, že je to správne. Preto som sa toho zúčastnil. Bodaj by takýchto akcií bolo viac, aby sme mohli pomôcť ešte viac.“

Veronika Rusňáková

Šikovná výtvarníčka Veronika Rusňáková (Skloart) má srdce na správnom mieste. Do projektu Nadácie Detského kardiocentra "Kalendár 2022 - Cez umenie k detskému srdcu" venovala svoje nádherné dielo zo skla a my jej za to veľmi pekne ďakujeme.

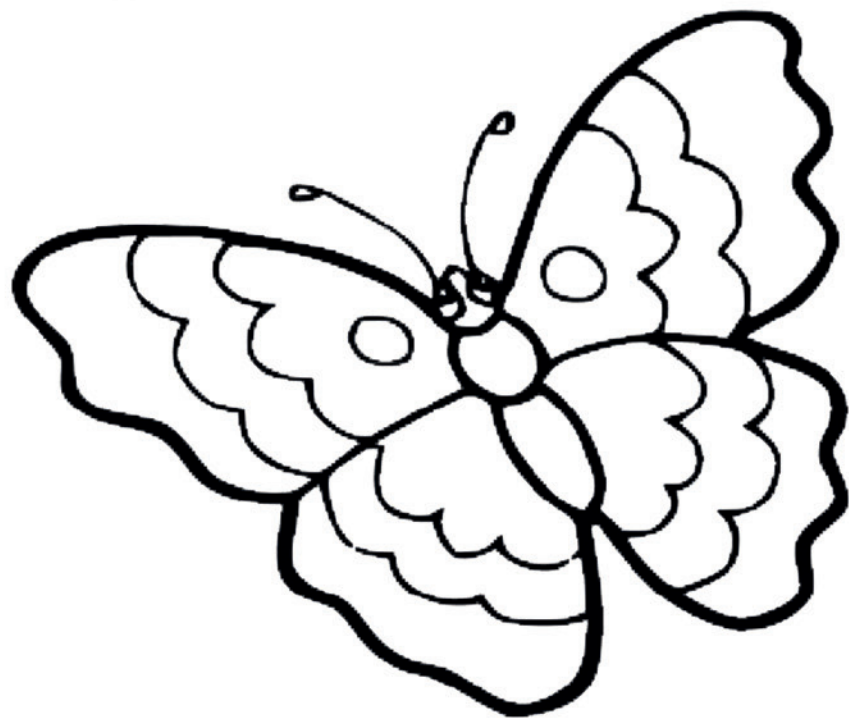
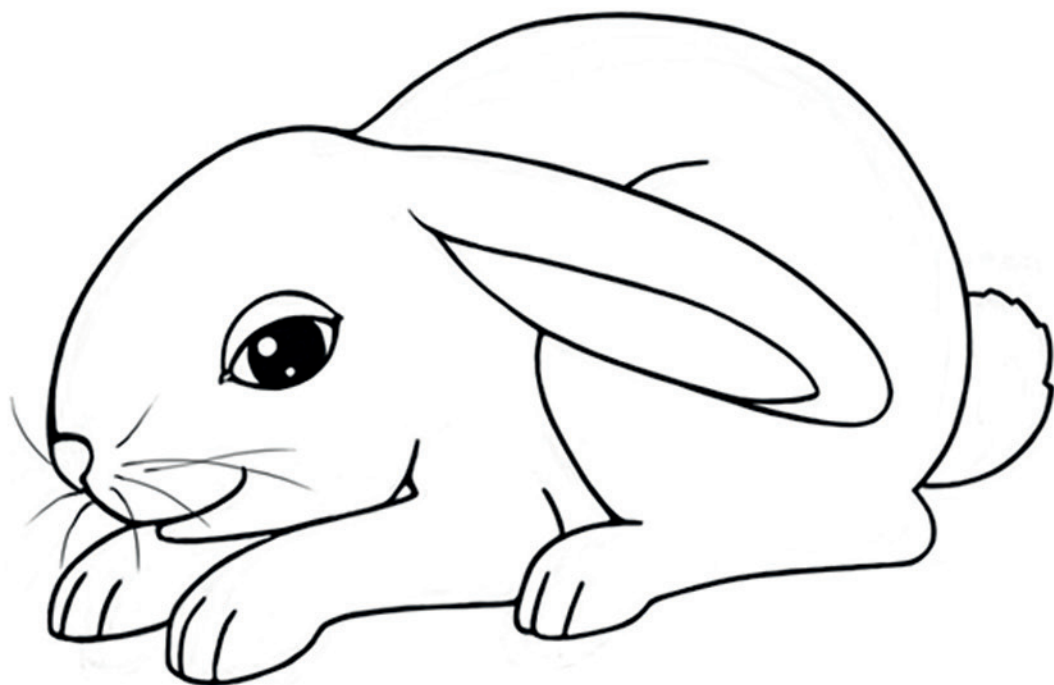
Veronika Rusňáková je výtvarníčka - umelecká sklárka, ktorá tvorí technológiou Fusing - spekané, líhané sklo. Pocity, túžby, sny a fantázie stvára v svojich originálnych dielach zo skla, ktorým vdychuje dušu a vkladá do nich celé svoje srdce. Jej cieľom je robiť ľuďom radosť, rozdávať pozitívnu energiu a lásku prostredníctvom jej jedinečnej tvorby.

Viac o krásnej tvorbe Veroniky Rusňákovovej sa dozviete tu:

<https://www.veronikarusnakova.sk/>

J. K.

Ďakujeme za podporu

PARTNERI

Mediálni partneri

Redakčná rada:

PhDr. Mária Kadlečíková - riaditeľka Nadácie DKC

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD. - predsedkyňa správnej rady Nadácie DKC

Šéfredaktorka: Mgr. Art. Jana Kadlečíková, Grafika: Peter Jurík, Tlačiareň: BITTNER print s.r.o.

nadácia

detského kardiocentra

Sídlo: Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava
Kancelária: Nadácia Detského kardiocentra
Hotel BRATISLAVA, Seberínho 9, 821 03 Bratislava
IČO: 30813026
DIČ: 2020866540

Bankové spojenie:
Československá obchodná banka, a.s. Bratislava
Číslo účtu: 4018960147/7500
IBAN: SK25 7500 0000 0040 1896 0147

www.nadaciadkc.sk

srdiecko@nadaciadkc.sk

Detské kardiocentrum

[nadaciadkc](https://www.instagram.com/nadaciadkc)

